

"Yangın vaaaar..."

Can YÜCEL'in

Yazısı sayfa 2'de

maras
unutulamaz!

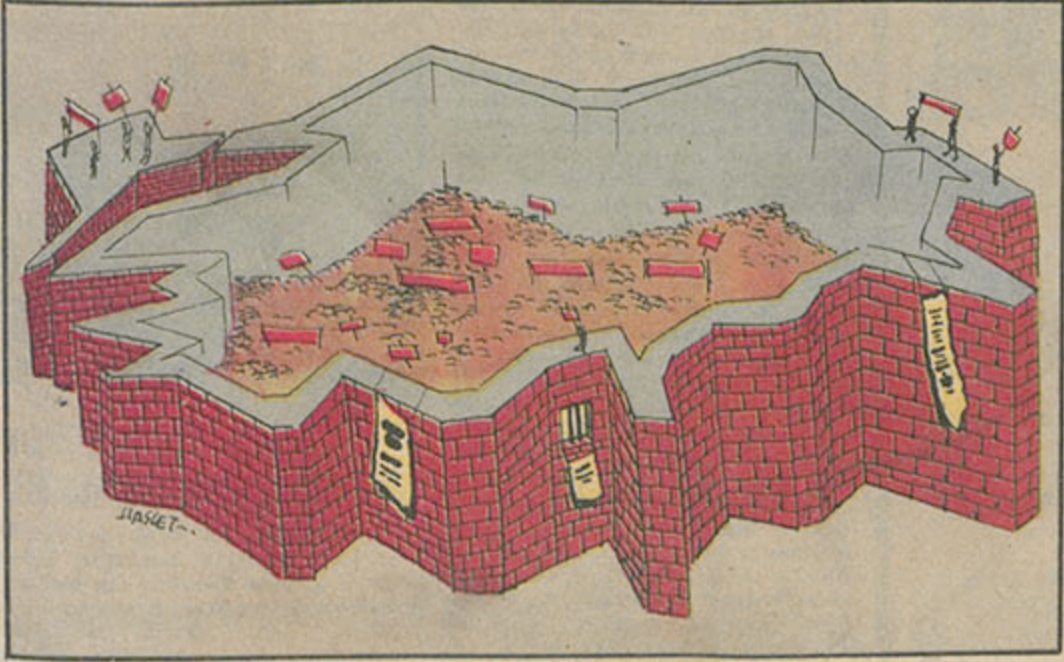
"BİR VAHŞET VE BİR UYARI"

alınacak dersleriyle maraş 78'i gündeme getiren yazı dizisi... Sayfa. 8

DEMİREL "DUMAN ATTIRACAĞIZ" DEDİ

- Öğretmen kuruluşları tüm yurttaki kapalı, demokratik kitle örgütleri çalışamaz duruma getiriliyor
- Tutukevleri dolup taşığandan gözaltına alınanların bir kısmı spor salonuna dolduruldu
- Gözaltında bulunduranlar arasında memurlar, işçiler, öğrenci ve öğretmenler çoğunlukta

"Türkiye'yi hapis haneye çeviriyorlar"

BİR ÇOK YERLERDE SORGULAMALAR BAŞLATILMADIGINDAN GÖZALTINDAKİ BİNLERCE KİŞİ İLE BUNLARIN AİLELERİ ZOR DURUMDA.

HABER MERKEZİ
Kahramanmaraş faşist katliamının yıldönümü nedeniyle düzenlenen protesto gösterileri sırasında meydana gelen olaylara tepkiler sürerken, protesto eylemlerinin yurdun çeşitli yerlerinde yer yer sürdüğü bildirildi. Öte yandan Başbakan Süleyman Demirel, AP grubunda yaptığı toplantıda "Devlet hainlerine duman attıracağız" dedi. Öte yandan, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nın TOB-DER Genel Merkezi'ni kapatması üze-

İSTANBUL'UN ÇEŞİTLİ YERLERİNDE PROTESTO GÖSTERİLERİ DEVAM EDİYOR.

rine tüm yurttaki TOB-DER şubelerinin de çalışmaları durduruldu. Bu arada TOB-DER dışındaki diğer demokratik kitle örgütleri üzerindeki baskıların arttırıldığı ve çalışamaz duruma getirildiği bildirildi. Özellikle Ankara ve İstanbul'daki protestolar sırasında gözaltına alınan 5 bin dolayında kişinin arasında memurlar, işçiler, öğrenci ve öğretmenler çoğunlukta bulunuyor. Yurdun çeşitli yerlerinde de çok sayıda öğretmen protesto gösterilerine katıldıkları gerekçesiyle görevlerinden alındılar. (Devamı 7. Sayfada)

iran/da
neler oluyor

4. sayfada

Istanbul Barosu Yönetim Kurulu "Türkiye'de faşist bir dikta rejimi kurulmak isteniyor"

● İSTANBUL BAROSU YÖNETİM KURULU BİLDİRİSİNDE, CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI'NIN MHP HAKKINDA ANAYASA MAHKEMESİ'NE BAŞVURMASININ ZORUNLU HALE GELDİĞİ SAVUNULDU.

HABER MERKEZİ

Istanbul Barosu Yönetim Kurulu, Baro Başkanı Orhan Apaydın'ın MHP'nin kapatılması konusunda, Cumhuriyet Başsavcılığına yaptığı başvuruyu desteklediğini açıkladı.

Istanbul Adliyesi'nde İstanbul Barosu Yönetim Kurulu üyelerinin katıldığı basın toplantısında, Türkiye'de faşist bir dikta rejimi kurulmak istendiği görüşü tekrarlanarak "İstanbul Barosu üstlendiği görevi yerine getiremez bir duruma getirilmek için faşist torun saldırılarına hedef yapılmıştır. Bunun son örneğini MHP adına Genel Başkan Yardımcısı sıfatını taşıyan kişinin baromuzaya yönelttiği tehdit oluşturmuştur. Bu parti adına yapılan açıklamada, baromuz kastedildi-

Migros arabasını kaçıranlar eşyaları halka dağıttı

HABER MERKEZİ
Sefere çıkmakta olan Sabri DOĞAN yönetimindeki Migros arabası saat 13.00 sıralarında kimliği belirlenemeyen iki kişi tarafından kaçırdı.

Ataköy civarında kaçırılan araba Gaziosmanpaşa Dört Yol Pazariçi Minali Sokak'ta durdurularak, içindeki maddeler halka bedava dağıtıldı.

Arabanın şoförünü ve işçisini etkisiz hale getirdikten sonra görevli elbiselerini giyen, kimliği belirsiz kişiler eşyaları dağıttıktan sonra olay yerinde kayboldular.

Daha çıkışımızda karşılaştığımız bu sevecen ve kamçılayıcı coşku, iyiden güzelden, doğrudan, halktan yana olan her şeyi gerçeğe tam uygun bir biçimde yakalayıp yansıtmaya çalıştığımızda yalnız olmadığımızı gördük. Bize bu savaşımızda omuz veren tüm dostlara teşekkür ederiz.

Demokrat'a omuz veren tüm dostlara teşekkür ederiz

- UYARINIZ UYARIMIZ
- COŞKUNUZ COŞKUMUZ
- KATKINIZ KATKIMIZ
- ELEŞTİRİNİZ ELEŞTİRİMİZDİR.

DEMOKRAT yayınları yayınlamaz, başta demokratik kuruluşlar olmak üzere birçok kişi ve kuruluş tarafından, mektup göndererek ve telefonla arayarak başarı dileklerinde bulundu.

Demokrat

Aksoy:
Türkiye'de terör ve adam öldürme holdingleri var

ANKARA (Demokrat Bürosu)

Istanbul CHP Milletvekili ve Anayasa Profesörü Muammer Aksoy, Türkiye'de dikta rejimi kurmayı amaçlayan terör ve adam öldürme holdingleri bulunduğunu belirterek "Amaçları Türk halkına suskun köşeler, yaşayan ölümler gibi yönetimelemleri sağlamaktır" dedi. Aksoy, MHP yarışı Hergün Gazetesi'nin son günlerde kendisini hedef gösteren amaçları bir kıskırtmanın içinde bulunduğunu bildirdi.

Aksoy, dün parlamentoda düzenlediği basın toplantısında, şiddet eylemlerinin sadece

sosyo-ekonomik nedenlerden kaynaklanmadığını, sistemli terör eylemlerinin siyasal ve ideolojik nedenlerle yapay biçimde yaratıldığını söyledi. Muammer Aksoy, Millet Meclisi'nde gündem dışı konuşmalarla konunun açıklığa kavuşturulmadığını (Devamı 7. Sayfada)

"Salak diplomatlar"

ANKARA (DEMOKRAT)
AP Muğla Milletvekili Unat Demir, Dışişleri Bakanlığı bütçesi üzerinde konuşurken diplomatlar için "Salak diplomatlar" deyimini kullanırken Aydın Senatosu İskender Çenap Ege de Türkiye'nin silahların gölgesinde olduğunu söyledi.

(Devamı 7. Sayfada)

7 ÖLÜ

HABER MERKEZİ
Yurdun çeşitli yerlerinde dün meydana gelen olaylarda 7 kişi öldürülürken, Denizli'de 15 gün önce kaçırılan şoför ölü olarak bulundu.

İSTANBUL
Zeytinburnu'nda okula gitmekte olan İhsan Mermerci Lisesi öğrencisi Selahattin Bekler, evinden çıktktan sonra silahlı kişilerin saldırısına uğradı. Saldırı sonucu Selahattin Bekler öldü. Saldırganlar cesedin yanında "Her şey zafer, her şey THKC için" yazılı bildiri bırakarak kaçtılar. (Devamı 7. Sayfada)

Ökçün: Batı uğruna İran feda ediliyor

HABER MERKEZİ
Dışişleri eski Bakanı Gündüz Ökçün, Dışişleri Bakanı Erkmən'in sözlerini eleştirerek, "Batı uğruna İran feda ediliyor" dedi.

Ökçün İran'ın Türkiye ile ilişkilerini askıya alması nedeniyle kendisine yöneltilen bir soruyu yanıtlarken, Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmən'in BM Güvenlik Konseyi henüz bir karar almadan İsrail ile ilgili sözlerini eleştirerek, "Bu kuruluşun kabul edeceği yaptırımları İran'a uygulayacağız" demek, peşin hükümlerle hareket ederek batıya göz kırpmaktır" şeklinde konuştu.

Ali İhsan Özgür'ü öldürmekten sanık Ayaydın tutuklandı

HABER MERKEZİ
Bir yıl önce öldürülen, Politika Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ün katili Kazım Ayaydın, kamu güvenini ve düzenini sağlamak amacıyla ve suçun önem derecesinden dolayı tutuklandı. Olayda suç ortaklığı yapan Gürsel Başdemir hakkında ise, kaçmasını engellemek amacıyla gözaltına tutulduğu kararı çıkarıldı.

HÜKÜMETİN DIŞ POLİTİKASINA MUHALEFET SERTLEŞİYOR

26 ÇARŞAMBA **12** SAYFA **500** KURUŞ
MİNGAZETE
Halk Geldi Batıl Kıl Oldu
Hicri 1400 Safer 7. Yıl 7 Sayı 2496
Çayyane Sok. No: 1 Topkapı - İST. Tel: Yıslan: 76 60 01 İdar: 76 67 76 İlan: 2

İslam âlemi AP yönetiminin gay-i samimi tutumunu dikkatle izliyor

Cartör, işbaşına geldiğinden beri İslam âleminin tahribatı ile uğraşılıyor

ABD HİSKİLERİ
Hükümet belirlenmiş şartlar altında ABD ile yeni anlaşma görüşmeleri için...

AP'nin Türkiye'yi İsrail'e uydu yapmaya gücü yetmez

Hükümetin dış politikasına karşı kampanya başlatılan MSP yayın organı.

Erbakan "Yeni CENTO girişimine alet olunamayacağını" söyledi

ANKARA (DEMOKRAT)
MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, AP azınlık hükümetini "kerhen" desteklemeye adanmış olduklarını söyleyerek, "bu vites Demirel'in elinde, buna birçok adımlarla geçiyorsunuz" şeklinde konuştu. Erbakan, hükümetin yeni cento kurulması yolunda girişimleri olduğunu da açıklarken, "Türkiye yeni CENTO adımıyla siyonist plana alet edilemez" dedi.

MSP'nin yayın organı Milli Gazete'de AP hükümetinin izlediği batı yanlı dış politikaya karşı yoğun tepkiler geliyor. MSP grup sözcüsü Şener Battal'ın geçtiği (Devamı 7. Sayfada)

mayınlar çiçek açmaz
FIKRET OTYAM / m röportajı 6. sayfada

emekçi çocuklarımız
dünya çocuk yılında unutulmalar, üretimde kullanılan küçük "köle"ler çocukluğunu yaşamaya hakkı olmayanlar...
DURSUN AKÇAM / m inceleme/ röportajı 3. sayfada

AKLA
KARA

Arka arkaya dört beş el silah sesini duyduğumda Nişantaşı'nda bir arkadaşımın işyerinde satranç oynuyordum. Gerçi bizim oralarda geceleri silah sesleri eksik olmuyordu. Ama daha erkendi. Bileğimdeki saate baktım. Saat henüz 8 değildi. "Tuhaf şey... bu saatte?" dedim. Arkadaşım yanıtlamadı bile. Oyuna döndük. 15-20 dakika sonra da çıktık. Köşebaşında el sıkışıp ayrıldık. O yola devam etti. Ben sola dönüp caddeyi geçtim. Oysa sağa dönüp otuz metre kadar yürüseymişim... Abdi İpekçi'yi henüz sıcak ama ölü-görecekmışim.

Tanıdığımda yirmisine girmemiş, gençcik bir delikanlı idi. Yitirdiğine ise aramızda otuz yılın dostluğu birikti. İki gün kendimde, eşine başsağlığı dileyebileceğim cesareti buluncaya kadar, evinin önündeki sokakta dolaştım durdum.

C.O. Tütengil 1960 yılı Temmuzunda tanıdım. Hasan Ali Yücel, Reşat Tardu, Prof. Ratip Berker, Orhan Mersinli, Turhan Feyzioğlu, Prof. Fahri İz, Nuri Kodamanoğlu, Ekrem Üçyüğit ile birlikte on kişiden oluşan, Türkiye'nin Milli Eğitimi üzerinde rapor hazırlamakla görevli, komisyonun öteki iki üyesi idik. Sekiz haftaya yakın bir süre hemen her gün beraberdik. Efendilik, alçak gönüllülük, medeni cesaret, akılcılık, özü-sözü birliktelik, doğruluk, yeteneklilik, Tütengil'in bilim adamı kişiliğinde öy-

EMİL
GALİP
SANDALCI

YARADANA SİĞİNİP

Yangın vaaaar
Can YÜCEL

Kundakçının itfaiyeciyeye, itfaiyecinin de kundakçıya soyunduğu günlerde yaşıyoruz. Bir elinde yangın bombası, bir elinde hortum. Ayağıyla da musluğu kapatıyor... Çizmeli ayağıyla.

Çatı katlarında yaşayanlar BODRUM'a iniyor, DAM'dakiler DAM'a çıkıyor. Yayaalar caddeden yürüyor, hususiler yaya kaldırımında parka giymiş, parketmişler... İki büyük partinin önderleri, biri Derby, biri Perma Sharp ilanı veriyor, etek tıraşına halkı...

Fabrikatör, bakkala bir büyük kutu kibrit alırsa satırın ampülü' kırk liradan diyor, ampul kibritlerle yanacak sanki... Ve karanlık, eğitim meşalesi...

Ne sayayım size bu kıyamet alâmetlerini! Hepiniz görüyor, biliyorsunuz! Aman, ne iyi, ne iyil...

Ama biz bu iflâsın çözümlemesini yapma zorundayız ki, hâyata gelmiyelim. Kabak biz değiliz ki, kabak bizim başımızda patlasın! Sade düşünme de değil, birlikte düşünme yokusuna girdik. Kafalarımızla örgütlerimizdeki ufak çatlak bizi bayırdan aşağı yüzü koyun sürükleyecek.

"Yangın vaaaar" diye bağırıyoruz, bağıralım, bağıralım ama, bu bozuk düzenin kundakladığı yangının ışığı altında, ya da üstünde, gerçekleri görelim! Yangınların bile bir fazileti, meziyeti, erdemi vardır.

Ve vuralım yaradana sığınıp gerçeğin gözünel Sınıfsal gerçeği! İnsanlar bizizdir. Düşmanımız, gerçeğin yükselmesine, aydınlığa çıkmasına engel olan yuvaklardır... İnsan taslaklarından kurulmuş bile olsa.

Vuralım yaradana sığınıp gerçeğin gözünel!

TÜRKİYE
ZİRAATÇILAR DERNEĞİ
1980 TAKVİMİ ÇIKTI
RENKLİ OFSET BASKI
BÜYÜK BOY 5 POSTER

Kırsal kesimde yaşayan emekçi halkımızın yaşamını yansıtan poster ve şiirler...
FİYATI: 50 TL.
İsteme Adresi: Türkiye Ziraatçılar Derneği Akay Cad. No: 7 Bakanlıklar - ANKARA
Ayrıca tüm illerdeki şube başkanlıklarımızdan temin edilir. 10 adetten fazla istekler için yüzde yirmi indirim yapılır.

ÖDEMELİ GÖNDERİLİR

(Demokrat-31)

BİTMIYEN
BORÇ

lesine güzel ve dengeli yoğunlaşmıştı ki.

"Komisyon", güneşli bir Ankara sabahında, Milli Eğitim Bakanlığında gazetecilerin, filmcilerin, fotoğrafçıların ve seçkin bir gözlemciler topluluğunun önünde yapılan bir törenle çalışmalarına başlamıştı. Törene "Milli Birlik Komitesi" üyelerinin bir bölümü ile Milli Eğitim Bakanı Fehmi Yavuz da katılıyordu. İki açılış konuşmasından birini Bakan yapmıştı. Ötekini ise Albay Alpaslan Türkes.

On dokuz yıl sonra, güneşli bir İstanbul sabahında faşist kursunlar Tütengil'in beynini deldiler. Ve başka gazeteciler-bu kez yüz üstüne cansız ve yalnız Tütengil'in fotoğraflarını, filmlerini çektiler.

Geçen hafta İstanbul'da iki tekerlekli bir san-

dalya üzerinde oturan bir üniversite öğrencisi Ali Akyüz, Almanya'da iki tekerlekli bir sandalye üzerinde oturan bir öğretim üyesi Server Tanilli'ye bir mektup yazdı. Oysa, birbirlerini tanımazlardı. Aralarında tam yirmi yıl vardı.

Gene de ikiz gibiydiler. Altı ay araya ile, biri evine girerken, öteki sınavda giderken belkemiğinden kursunlanmıştı faşistlerce, felçliydiler ve YENİLMEZDİLER.

Sonra o dövülen, sövülen, kovalanan, zindanlarda çürüyen, işkence edilen, öldürülenler ve direnen genç insanlar, emeği sömürülenler, ezilenler, horlanırlar, unutulurlar, yaşama sevincini yitirenler, iki ucunu bir araya getiremeyenler, doktor-ilaç bilmeyenler.

K. Maraş'ta hem kursunlanan, hem kesilen, hem de yakılanlar.

Sonra bu dönen dolaplar, oynanan oyunlar, gizlenen psikler, ters yüz edilen gerçekler; atın önüne et, itin önüne ot koymalar; vataaaan-milleeeet-Sakaryaaaalar.

Sonra şu koca ülke ve insanları milyonlarla, Bir borç ki... bitmez.

FORUM
GERÇEK
YURTSEVERLER
CEPHESİ

Niyazi AĞIRNASLI

Yaziya bölve bir başlık atmamız "Vatan Cephesi"nden "Milliyetçi Cephe"den eslenildiği mizden değil. Bu tür yapa cephelerin bölücü nitelikleri bilinir. Gerçek Yurtseverler Cephesi, işçi - köylü, aydın, zanaatkar... Bir avuç işbirlikçi sömürücüyle ülkeyi yarı bağımlı hale sokanlar dışındaki tüm Türkiye halkını kapsar. Kuşkusuz bu büyük yığınlarda işçi, din, mezhep ayrımı da sözkonusu değildir. Böyle olunca da bölücü değil birleştirici bir çağdır. Gerçek Yurtseverler Cephesi çağrısı. Her şeyin şahsi bulunduğunu için bir de gerçek sözcüğü ekledik.

Üstünde yaşadığımız, uğruna can verdiğimiz, yine de çoğumuzun aç ve işsiz dolaştığı bu toprakları severiz. Bu sevgi yurt dışındayken derin, keskin ve dayanılmaz bir özlem olarak yüreklerimizde çarpılır. Bizler ki topraklar yine çatlak ve çoğu yeri susuzdur. Kel dağlar öylesine anlamsız uzanıp giderler ki biz yine de hepsini sever ve özleriz. Sevdığımız için bu toprakların üstünde başka insanların, sömürücü ulusların, dostluk görünümü altında da olsa, egemenlik kurmalarını istemeyiz. Bundan tedirginlik duyar engellemeye çalışırız. Yurdumuzu elli milyon insana mezar yapabileceğimiz üsler, gözetleme ve dinleme aygıtları kurulmasına karşı çıkar, kamuoyunu bu doğrultuda etkilemeye çalışırız. Ortadoğu'daki petrol yataklarına sızarak için Türkiye topraklarının ABD emperyalizmine basamak yapılmasına, topraklarımızın ne ekeceğimizin yada neleri ekemeyeceğimizin başka bir ülke tarafından saptanmasına müsaade etmek istemeyiz. Gerçek yurt sevgisi tam bağımsızlıkla eşanlamdır.

Türkiyemizde elli milyon yakın insan yazar. İşçiler, çiftçiler, memurlar, küçük esnaf ve zanaatkarlarla büyük bir işsizler ordusu ülke nüfusunun büyük çoğunluğunu oluşturur. Milliyetçilik iddiasındakiler bu büyük çoğunluğu severler, onların birbiriyle gelişmeye çıkarılmaları savunurlar mı? Bilmem. Dış sermaye tekelilerine bağımlı işbirlikçiler, montajcular, onların çıkar bekliligini ve sözcülüğünü yapanlarla asıl sömür-

len yığınların menfaatleri çelişir. Yurtsever aydınların yeri sömürülen öz halkının yanındır. Gerçek Yurtseverler Cephesi derken biz bu sömürülen büyük halk yığınlarının birliğini kasdediyoruz.

Türkiye ekonomik dar boğazlara giriyor. Döviz darboğazı, yirmi milyar dolar dış borçların taksitleri, gızi ve açık işsiz sayısının on milyona doğru trman... ması, siyasî cinayetler ve terörün ortadan kaldırılmaması... Ülkeyi kapıp kavuruyor. Türkiye'yi bu duruma kimlerin

getirdiği twice düşünülmemelidir. Üniversite ve lise öğrencileri mi? İşçiler mi? Öğretmenler, seçkin profesörler mi? Savcılar, ilericiler avukatlar mıdır? Sorumlular. Amma öldürülenler onlardır. İktidarin başı yasal önlemler paketini parlamentodan geçirme çabasında. Özgürlükleri daha da kısıtlama, demokratik basıncı gruplarını hiç çalışmaz hale getirme amacını güden girişimlerinin parlamentoda desteklenmesini özellikle CHP'nin bu buna yardımcı olmasını istemektedir. Dernekler süslenmiş, kolluk güçleri gözünü kestirdiği her yurttaşın üstünü basını,

evini, barkını, mahkeme izni alınmadan arama yetkisini alması grevler idari emirlerinin emriyle süresiz engellenir, gösteri yürüşleri daha da sınırlanır ve dolaylı yoldan yokedilmesi siyasî cinayetler değil terör ortadan mı kalkacaktır? Anayasa'nın temel hak ve özgürlüklerini daha da kısıtlanmasın demek olan bu ceza yaptırımları ve önlem yasaları terörü ve cinayetleri değil onu knayınları, sorumluları asıl hedeflere yönetmek isteyenleri, fikir özgürlüklerinin kullanılmasını yökmetme ve sömüröl düzeni için dikensiz bir gül bahçesi yaratma amacına yöneliktir. Yani

taşlar bağlanıp köpekler serbest bırakılmak isteniyor. Cinayet odaklarının kurulması, canilerin yakalanıp cezalandırılması istense bunlar doğarken engellenirdi. Türkiye'de terör devletin içine yuvalanmıştır. Devlet terörü'nü başlatanlar devrimci düşünceleri yok edebileceklerini, sömürü odaklarıyla işbirliklerinin sömürü egemenliğini sürdürebileceklerini ummuşlardır. Dağlarda kurulan komando kamplarına gözyümlerini, "Onlar milliyetçi gençlerimizdir" sözleriyle karanlık amaçlarını açığa vurmuş, "Bunlar devlet kuvvetlerine yardım ediyorlar" diyerek suç idarında bulunmuşlardır. Fidan gibi gençler, işçiler, öğretmenler, üniversite profesörleri, ilericiler, savcılar, devrimci avukatlar... kursunlanmış, faileri yakalanmamış, yakalanan suçlular kaçırılmıştır. Vatan hainlerini ülkeyi bu kabuslu ortama sürükleyenler, bu cinayetleri işleyenler, canı kamplarının kurulmasına yardımcı olanlar ve devlet terörünü başlatıp onu katil odaklarına teslim edenler arasında aranmalıdır. Yasal önlemlerle faşizm, dikta düzeni bir yasal yönetim yapmak isteniyor. Geçmişin günahları, günahkarları, suçluları ortaya çıkarılmak istenmiyor.

Kont-gerilla neden tasfiye edilip suçlular adalete teslim edilmez? CIA ile SAVAK'la işbirliği yapan ve kirli işlere bulaşan yerli ajanlar devlet aygıtından nemi temizlenmez? Dış temsilcileri eğilen Ödün Ergüven, terör örgütünü arındaki kuvvetleri neden "Bunlar besleyip kıskırtanlar sizlersiniz, bu mudur dostluk ve ortak savunma işbirliği?" denmez, denemez. Kıskırtıcı CIA ajanlarının ülkeyi rahatsızla dolmasına, sınırları ile alevleri birbirine kırdıran olayları besleyip yüzlerce insanı öldürmesine niçin meydan verilir? Lockheed rüşvet olayı suçlular neden açığa çıkarılıp cezalandırılmaz? Bütün bunlar, silah ve esrar kaçakçılıkları hep aynı karanlık odaklardan besleniyor. Parasullandırılıp ellerine para ve silah verilen zavallılara işlenen cinayetlerin temelinde emperyalizmin sparişleri ve ülkemize hazırladığı oyunlar yatar. İşte bütün bu oyunlar dur demek ve tam bağımsız bir Türkiye'de cinayetleri, terörü, dikta heveslerini yökmetmek için gerçek yurtseverler cephesi kurulmalı ve devrimciler arasındaki kısır çekişmeler, provakasyonla elverişli dağınıklıklar, gablon ve slogan yarışmacılıkları bir kenara itilmeli ve bu cephe çekilmeden kurulmalıdır.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

27 ARALIK

1969- DEVRİMCİ
SENDİKALARA BASKI

DISK Bursa Bölge Temsilciliği ile DISK'e bağlı Lastik-İş Sendikası Bursa şubesi, Devlet güvenlik kuvvetlerine arandı ve iki sendika yöneticisi tutuldu.

1972 - TÖB-DE'YE BASKI

TÖB'ün skiyönetim tarafından faaliyetten men edilmesinden sonra devrimci demokratik öğretmen hareketinin kuruluşu ugramada sürmesini sağlamak için kurulan TÖB-DE'YER kurulu kurulmuş, egemen sınıfların ve temsilcilerinin tüm şimsleklerini üzeine çekti. TÖB-DE'YER Genel Başkanı A. Bozkurt, skiyönetim emirlerine aykırı hareketten 1 ay hapse mahkum oldu.

DEVRİMCİ ÖĞRENCİLER
DİRENYORLAR.

MC Hükümeti karar kurmaz eğitim kurumlarında hızlı bir faşistleştirme süreci başladı. Özellikle Milli Eğitim Bakanlığında bağlı yüksek öğrenim kurumlarında bir yandan okul yönetimleri bakanlık eliyle faşistleştirilen diğer yandan faşistler doğrudan saldırılarıyla öğrenci kitlesini denetim altına almaya çalışıyor. Geniş anti-faşist öğrenci kitlesi ise bu faşistleştirme sürecine karşı direniyor.

Ankara Beşevler bölgesindeki, bakanlığa bağlı yüksek okullarda faşistlerin saldırıları nedeniyle ders yılı başından beri düzenli eğitim yapılmıyordu. Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda sabah okula giden öğrenciler, faşistlerin saldırısıyla karşı karşıya kaldı. Bu durum karşısında okul yönetimi derslere bir gün ara verdi. Gazi Eğitim Enstitüsünde okula toplu olarak giden öğrenciler kapıda faşistlerin saldırısına uğradılar. Her üç okuldan saldırıya uğrayan öğrencileri Milli Eğitim Bakanlığı önünde bir protesto gösterisi düzenleyecek, bakan Ali Nali Erdem'in istifasını istedi. İstanbul Üniversitesi Merkez binası ve Edebiyat Fakültesi, faşistler tarafından erken saatlerde ıgal edildi. Devrimci öğrenciler faşist işgalin kaldırılmasını isterken, polis öğrencilere dağılmasını söyledi. Öğrencilerin direnişi üzerine polis, bir devrimci öğrenciyi gözaltına aldı. Bunun

üzerine öğrenciler protesto gösterisine başlayınca, polis, gözaltına aldığı öğrenciyi bıraktı ama faşistlerin işgaline müdahale etmedi.

Faşistler Beşiktaş Mimarlık Yüksek Okuluna saldırdılar. Olayda Necip Bozalioğlu adlı devrimci öğrenci ağır yaralandı. Bunun üzerine okul 3 ocağa kadar kapatıldı. Ertesi gün İstanbul Tabipki Güzel Sanatlar Yüksek Okulunda öğrenciler bu olayı protesto etmek için forum düzenleyerek bir günlük boykot kararı aldılar.

1977 FAŞİSTLER
OKULLARI YAKIYORLAR

Faşistler devrimci öğrencilerin müdahalesi karşısında terketmek zorunda kaldıkları okulları yakmaya başladılar. Son olarak İstanbul Ticari İlimler Akademisi, sabaha karşı faşistler tarafından yakıldı. İtfaiye Müdürlüğü de, Cumhuriyet Savcılığına verdiği raporda, binanın sabotaj sonucu yandığını açıkladı.

1978- SIKIYÖNETİM
MAHKEMELERİ YASAKLARI

Ankara, İstanbul, Adana, Erzurum, Eğin zorum ve Elazığ'da skiyönetim mahkemeleri kuruldu. Erzurum-Kars illeri skiyönetim komutanlığı, 2 nolu bildiri ile bölgedeki grev ve lokavtları izne bağladı; tüm skiyönetim komutanlıkları, toplantı, forum, yürüyüş, seminer vb. faaliyetleri yasakladı. THK, Kızılay vb. dışındaki tüp demerlerin faaliyetleri durdurdu. Bildiri, bankart, afiş, yazılama yasaklandı.

1976 Doçent Sanalan evinde kursunlandı

Faşistler, Hacettepe Üniversitesi Fizik Ölümlü Başkanı Doçent Sanalan'ın evinde, karısı ve çocuklarının gözleri önünde kursunladılar.

Türkiye'de artık olağan hale gelen faşist cinayetler, bu yıllarda daha özel biçimlere bürünüyordu. Saldırlar, faşist olmayan herkese pervasızca, kahvede, sokak ortasında, işyerinde, evlerin içinde yontuluyordu.

Ailesinin gözleri önünde yere kıyılan doçent Sanalan'ın öldüğünden emin olmak isteyen faşist kastiller, iki kursun daha sıkıp ellerini kollarmı sallayarak

çekip gittiler. Hacettepe Üniversitesi, tüm Beştepe kampüsü çalışanlar ertes gün forum düzenleyip, "eğitim özgürlüğü ve can güvenliği" sağlanıncaya kadar derslere gitmeme kararı aldılar. Ve öğrencilerle birlikte şehrinin başbakanlığı aiyah çelenk bıraktılar.

TÜMÖD TOMAS Genel Başkanları ortak açıklama yaparak "Bu olay üniversitelerde üç yıl akıldır süren olayların başı bir Sağso: çatışması olmadığını ve faşizmin, kendinden olmayan, ilericiler, demokrat herkesi nasıl hedef aldığı açık bir şekilde göstermektedir" dediler.

YAŞIYORLAR

UGUR TORASAN (1977)

Motor sanat okulu öğrencisi, Devrimci Yol taraftarı ve LİSE-DE'YER üyesi Uğur Torasan, Ankara Gazi mahallesindeki evinde, tabanca ile iki gözünden vurularak öldürülmüş olarak bulundu. Devrimci arka-

daşları Uğur'un faşistler tarafından öldürüldüğünü açıkladılar.

METE VURAL (1978)

Trabzon'da bir faşistin öldürülmesi, birinin de ağır yaralanmasından sonra faşistler kentte terör estirdiler. Ve DEV-GENÇ üyesi iki kardeşin kaldıkları eve baskın yaparak, yayılım aşesine tutuldu. Silahlı saldırı sonucunda Mete Vural öldü, kardeşi Tekin Vural ise ağır yaralandı.

SUHA ÖZVEREN (1978)

Faşistler, Antakya Eğitim Enstitüsü sınıvından çıkan devrimci öğrencilere silahlı bir biçimde saldırdılar. Saldırı sonucu çıkan çatışmada, Eğitim Enstitüsü öğrencisi Suha Özveren, faşistlerin açtığı ateşle öldürüldü.

Halkın Gazetesi
DemokratOKURLARINDAN
MEKTUPLAR

Demokrat'a selam ve saygılar

"... Tütengil Hoca'nın öldürüldüğü haberi, bir dergideki makalesini okuduğum sırada radyodan duydum. İçerimde, bir şeyler aktı, o an, yüreğim yandı... Ve makaleyi bitiremedim, elim varamadı dergiye. İçimden bir isyan yükseldi... Faşistlere lanetler savurmak, canileri kınamak yetmiyor artık. Ne zaman uyanıp, ne zaman bu gerçeği göreceğiz? İşçiyi, köylüyü, emekçiye halka, bilim adamaına, aydına, düşünene beyinlere uzanan faşist ellerini, kınamalarla, lanetmelerle kınamayacağımı!.. Evet, aydınlarımız bilim adamlarımız, size sesleniyorum. Niğde'den, bir köy öğretmeni olarak, . Uyanmak, derlenip toparlanmak, sikiip atmak zamanıdır, yitmiş olanlar, karamsarlıkları, örgütlenmek, hep birlikte hareket geçmek zamanıdır. Faşizme, karşı faşistlere karşı. İşçiyi, köylüyü, emekçi halkla bütünleşmek zamanıdır.

dir. Hem de hiç zaman yitirmeden! Yoksa Cavit Orhan Tütengil'in öldürülmesi ilk olmadı gibi son da olmayacaktır!..

Burada Niğde'de, faşistler tüm güçleriyle faşist terör estiriyorlar. Niğde'nin içinde ve ilçelerinde, civar köylerde abalidiğine azdılar. Demirel Hükümeti kurulabilir. Nerede bir ilericiler, aydın, düşünen beyin varsa, nerede bir iyiden, güzelinden, doğrudan yana olan varsa, he defleri oluyor faşistlerin, faşizmin... Ama ne yaparsanız yaparsanız, yitirmeyeceğiz bizi. Faşizme karşı olanlar. İşçiden, köylüden, emekçi halktan yana olanlar. İyiden, güzelinden, doğrudan yana olanlar!..

İlerici, demokrat, emekçi halkın sesi olacağız, gözi, kulagi olacağız. Yürekten inandığım, Demokrat'a selam ve sevgiler.

Niğde'den bir öğretmen.

EKONOMİ DÜNYASI

IMF'den sonra başımıza yabancı danışmanlık firmaları çıktı

Türkiye ile yeniden ilişki kuran yabancı danışmanlık firmaları, Türkiye'nin uluslararası mali kuruluşlarla gelecekteki ilişkilerinde izlenmesi gerekli politikalar konusunda Demirel'e bir mektup gönderdiler.

Kuhn Loop Lehman Brothers International, Lazard Freres ve S.G. Warburg and Co. Ltd. adlı danışmanlık firmaları yolladıkları mektupta Demirel'in üçüncü gruba IMF'nin öngörülerine uyulacağı konusunda garanti verdiği belirttiler.

Firmalar, yabancı sermayeye tanınacak kolaylıklar, "son derece önemli bir adım" olarak nitelendiriyorlar. Hükümete yabancı kredi kurumlarına doğrudan bilgi vermeyi ve bu kurumlar ile özel bir toplantı düzenlemeyi öneren üçüncü grup sunular da öne sürüyor: "Özellikle sanayi ürünleri ihracatını arttırmaya yönelik yeni özendiriciler, enflasyonu sınırlamaya amaçlayan önlemler, IMF'nin önerilerine uygulamaya devam edilmesi konusundaki düşüncelerinizi büyük ilgi ile izledik."

Çavuşoğlu: Dış ticaret ithalatçılarla birlikte düzenlenmelidir

EKONOMİ SERVİSİ(THA)

Istanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Şaban Çavuşoğlu, sanayiciler ve tüccarlarla bunların bağlı olduğu kuruluşların hükümetlerle yakın ilişki içinde olmalarını istedi. Çavuşoğlu yeni hükümetleri bekleyen sanayi sorunlarını açıklarken şunları söyledi:

"İthal kotalarının ve liberasyon listelerinin planlanmasını ve ithalatçıları-saf dışı bırakan hükümet görüşlerinin yer aldığı dış ticaret rejiminin daha dikkatle ve yeniden düzenlenmesi zorunluluğu vardır."

Yakıt darlığı yaşamı büyük ölçüde etkiledi

Ankara - İstanbul arası otobüs bileti bin liraya çıktı

ANKARA BÜROSU Ankara'da mazot darlığının şehirlerarası ulaşımı geniş ölçüde etkilediği, karsan otobüs firmalarının Ankara-İstanbul arası için yolcuların 1000 lira ücret aldıkları öğrenildi.

Bu arada mazot darlığının Ankara toptancıları halinde aşırı fiyat artışlarına yol açtığı belirtiliyor.

Ankara'da kent içi ulaşımın da, mazot yolluğundan durmak üzere olduğu, EGO Genel Müdürlüğü'nün stoklarının eridiği ileri sürülüyor.

Öte yandan, fuel-oil bulamadıkları için Ergelekon, Maltepe, Mimar Kemal lükulları ile Atif Bey Ortaokulu ikiser günlük tatile girdiler. Hastahaneler de ise elektrik sobaları kullanılmıyor, hastahaneler battı diye dağıtılıyor. Hacettepe hastahanesinde de cumartesi ve pazar günleri kalorifer yakılmayacağı bildirildi. Hastahane yetkilileri hafta arasında ise kaloriferlerin günün yakıldığını belirttiler. Ankara

doğumevi, Yetiştirme Yurtları ve İl Sağlık Müdürlüğünde yakıt kalmadığı, iftayıenin de valligie başvurarak yakıt sağlanmadığı takdirde araçlarının donacağını bildirdiği açıklandı.

İzmir'de normal ekmek "Francala" diye satılıyor

Haber Merkezi (A.A) İzmir'de bazı bakkalların 485 gramlık tük tip ekmeği 6 liradan satılmaya başlandı. Francala diye 7,5 liradan satılmaya başlandı. Halkın bu konudaki sürekli şikayetleri üzerine İzmir Belediyesi'nin francala ekmeğinin fiyatını 7,5 liradan 6 liraya indireceği açıklandı.

CAN GÜVENLİĞİ İSTİYORLAR

DISK Temsilciler Meclisinde Sabahattin Çakmak arkadaşlarının arasındaydı.

22 bin Tekel işçisi direnişte

Tekel işyerlerinde çalışan 22.000 işçi, işyerlerindeki faşistlerin işten atılması ve can güvenliğinin sağlanması talepleriyle Salı günü direnişe geçti. Direnişe, DISK'e bağlı Gıda-İş Sendikası ve Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikası üyesi işçiler de katıldı.

Bikindigi gibi, geçen Cuma günü, Cibali Tekel Fabrikasındaki 2400 işçi, işyeri temsilcisi Sabahattin Çakmak'ın öldürülmesi üzerine direnişe geçtiler. Buna, Salı günü, Cevizli Sigara Fabrikasındaki çalışan 5000, Tekel Ambalaj'da çalışan 2000 ve Tütün Depolarında çalışan 600 işçi katıldı.

DISK'e bağlı Gıda-İş Sendikası Yürütme Kurulu üyeleri Mehmet Mihlaci, Mehmet Güler ve Vehbi Kovacı tarafından yapılan açıklamada, direnişe, Tekel işyerlerinde çalışanlara yönelen faşist saldırıların neden olduğu belirtilerek şöyle dendi:

"Geçtiğimiz günlerde Tekel Bakanlığında çalışan İlerici memurlara yöneltilen saldırıyı, Sıkıyönetimin açıklamasına rağmen Tekel Bakanları çarpıtıp, saldırıların korumadığını. Bu saldırıların iki gün sonra Sabahattin Çakmak arkadaşımızı katlettiler. İki olay aynı merkezden yönetilen sistemli saldırılardır."

Gıda-İş Genel Başkan Vekili Mehmet Mihlaci, İstanbul Sigara Fabrikasında, dört ay önce, çeşitli olaylara karıştığı için Güvenlik Güçlerine aranan ve bu yüzden devamsızlık yapmakla işten atılan Ahmet Taşkın-öz adlı bir faşistin yeniden işe alındığını da belirtti.

Selçuk Aşkın, Şube Başkanı

Dev Maden Sen Bartın seçimlerini "Devrimci işçiler" listesi kazandı

Bartın-Zonguldak (Şahin Gültekin) Zonguldak'ta yapılan DISK'e bağlı DEV-MADEN SEN sendikasının 2 Nolu şube seçimlerini "Devrimci İşçiler" listesi kazandı. Bartın, Azdavay, Kılımlı, Mengen, Akçakoca, ve Zonguldak bölge işyerlerinden toplam 63 delegenin katılımıyla yapılan seçimlere iki ayrı listeyle girdi.

Seçimlerde TİP, TSPİ, Birlik-Dayanışma gruplarının desteklediği "Devrimci Demokratik Birlik" listesi 23 oy alırken, "Devrimci Yol" tarafından işçilerin oluşturduğu "Devrimci İşçiler" listesinin 86 oy alarak seçimleri kazandığı saptandı.

Yeni seçilen yönetim Halifleks işvereni 137 işçiyi çıkardı

HABER MERKEZİ (THA)

Bursa Organize sanayi bölgesinde kurulu Halifleks Fabrikasında, üretimin fuel-oil yolluğundan durmasından sonra 137 işçinin işten çıkarıldığı açıklandı.

Fabrika müdürlüğünden verilen bilgiye göre, ekonomik nedenlerle bir süre önce alınan 137 işçinin işten çıkarılması kararını önceki gün uygulamaya koydu.

Fabrika müdürlüğü üretimin geçen perşembe gününden bu yana fuel-oil yolluğundan durduğunu, az miktarda yakıtın sanayide kullanıldığını bildirdi.

Halifleks Fabrikasında 137 işçinin çıkarılmasından sonra çalışan işçi sayısı 260'a indiği belirtildi.

Bursa Organize sanayi bölgesinde kurulu Halifleks Fabrikasında, üretimin fuel-oil yolluğundan durmasından sonra 137 işçinin işten çıkarıldığı açıklandı.

Fabrika müdürlüğünden verilen bilgiye göre, ekonomik nedenlerle bir süre önce alınan 137 işçinin işten çıkarılması kararını önceki gün uygulamaya koydu.

Fabrika müdürlüğü üretimin geçen perşembe gününden bu yana fuel-oil yolluğundan durduğunu, az miktarda yakıtın sanayide kullanıldığını bildirdi.

Halifleks Fabrikasında 137 işçinin çıkarılmasından sonra çalışan işçi sayısı 260'a indiği belirtildi.

Bursa Organize sanayi bölgesinde kurulu Halifleks Fabrikasında, üretimin fuel-oil yolluğundan durmasından sonra 137 işçinin işten çıkarıldığı açıklandı.

Fabrika müdürlüğünden verilen bilgiye göre, ekonomik nedenlerle bir süre önce alınan 137 işçinin işten çıkarılması kararını önceki gün uygulamaya koydu.

Fabrika müdürlüğü üretimin geçen perşembe gününden bu yana fuel-oil yolluğundan durduğunu, az miktarda yakıtın sanayide kullanıldığını bildirdi.

Halifleks Fabrikasında 137 işçinin çıkarılmasından sonra çalışan işçi sayısı 260'a indiği belirtildi.

MISK'e bağlı KÖY YSE-İŞ'in toplu sözleşmesi durduruldu

HABER MERKEZİ (ANKA)

Rize İş Mahkemesi Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayığ'ın Milliyetçi İleri Senekalan Konfederasyonu (MISK)'na bağlı KÖY-YSE-İŞ Sendikası ile imzalandığı toplu iş sözleşmesini durdurdu.

Rize İş Mahkemesi, söz konusu sözleşmeyi "yasadı dayandıktan sonra" olarak nitelendirerek, dava konusu olan ve KÖY-YSE-İŞ ile Bakanlık arasında imzalanmış sözleşmeyi iptal etti. Kararı, işyeri temsilcileri tarafından onaylandı.

Türk-İş üyesi YSE-İŞ Sendikası Genel Başkanı İsmet Acar, Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayığ'ın mahkemenin kararına uymaya çağırıldı.

TURİZM VE TANITMA BAKANLIĞI İNTER GREVİYLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR YAPIYOR

Haber Merkezi Inter Continental otelinde uzun bir süreli devam eden grevin bir sonuca ulaşabilmesi için Turizm ve Tanıtma Bakanlığının girişimlerde bulunduğu öğrenildi.

GÖSTERGE

Mini devalüasyon

Arslan Başer Kafaçoğlu

Demirel Hükümet Başkanının 1. MC'de hem resmen devalüasyon yapmamış ve hem de mini devalüasyonlarla paramızın değerini yüzde 30 oranında düşürmüştü. Bu kez de aynı yolu tutmuştur. Daha güvenverici aldığımız üzerinden 1 ay bile geçmeden para değerini yüzde 4-7 oranında düşürmüştür. Aslında Demirel katli kur uygulamasıyla arkayakıt ve gübre dışlarının ucuz dövizle finansmanına set çekmek isteyen IMF'nin baskısına boyun eğmiş ve dış paramızı yüzde 30 oranında düşürmüştür. Yakında iflan edilmesi beklenen kararlar artık arkayakıt ve gübre dışlarına 35 liralık değil 47 liralık dolar fiyatı uygulanacaktır. Doğaldır ki bunu arkayakıt ve gübre zamları, bu zamların sonucu olan diğer zincirleme zamlar izleyecektir.

Demirel pek büyük vaatlerde bulunduğu 100 günlük büyük programın ilk ayında ulusumuzun başına büyük bir enflasyon-devalüasyon çelengi takmıştır.

Bu çelenk doğaldır ki çiçekten değil, çeliktendir. Ulusumuzun boğazını bir mengene gibi sıkacaktır.

Bu mini devalüasyonlara dikkat ediniz. Önce doların Avrupa paralarıyla Japon paralarına olan değeri oran olarak düşer. Bunun arkasından burjuva tekeller bir endişe havası yayar. "Çapraz kur farkı doğdu". Nedir tehlikesi? "Almanya'daki işçi gücü para markı dolara değiştirmiş de öyle göndermiş", "Türkiye zarara uğramış", "Gerçek değer neyse resmi değer de o olmalı" imiş "Kötü para iyi parayı kovar, döviz rezervlerimiz değersiz paralardan oluşmuş ve daha birçok şey ve mişler.

Aslında bu gerekçelerin hepsi yanlış, düzmedir. Baştan başlayalım. İşçi "markı dolara çevirmiş" Bu işlemin adı bankacılık dilinde "arbitraj" dır. Dolar Mark'a göre yüzde 4 değer kaybetmişse bu işlem, yapılmaz. Çünkü arbitraj yükü Avrupa'da yüzde 6'dan eksik değildir. Herhalde hiç kimse, yüzde 4 kazanmak için yüzde 6 kaybetmeyi göze almaz, alamaz.

Hem şu soru da sorulabilir, "Peki, madem ki arbitrajla kayıp varsa niye dolar düşürülerek sağlanıyorsa niye dolar düşürülmez de, illâ Mark ve diğer Avrupa paralarının değeri yükseltilir?"

Hele gerekçelerin sonucuna gülmek mümkün değildir. Türkiye'nin döviz rezervlerinin iyi paralarla kötü paralara kayması olasılığı düşünülemez. Çünkü Türkiye'nin birikimci anlamda bir döviz rezervi yoktur. Türkiye'de döviz geldiği gibi gider. Kalmaz ki Mark yerine Dolar birikimi oluyor diye korkalım. Denebilir ki, peki mini devalüasyonun zararı ne? Zararı ne olur mu? Bir kez mini olsun, maksî olsun devalüasyon devalüasyondur. Zararı enflasyon, tekeli kârlarının, yarıncı istifçî kârlarının artmasıdır. Hele her ay bir devalüasyon yapıldığına haber alın vurguncuda insan mı kalır?..

Hele Almanya'da bulunan bir işçiyi düşünün. Her ay bir ay öncesine göre para düşürülecekse bu işçi para göndermede neden acele etsin? Sırf bu sonuca sakınca devalüasyonun mini çeşidinin maksî çeşidi kadar zararlı olduğunu meydana koyar.

DÜNYA ÇOCUK YILI BİTERKEN EMEKÇİ ÇOCUKLARIMIZ

•Dursun AKÇAM

Çocuk köleler

"Yaz dayı, köle çocuklar diye yaz!.. Patronlar küçük çocukları şey ediyorlar(!) diye yaz!.."

Çayını yudumladı. Yeni gelen bir müşteri ile ilgiliydi. Müşteri damdan düşercesine: "Özel arabaların benzinini kıstıracakmış!.. dedi. Öfkelenmiş tanışım yeniden, yumruğunu masaya vurdu: "Servet düşmanlığı beyim, servet düşmanlığı!.. Geçen gün bir Bakani ziyarete gidecektim. Bir iki benzinciyi uğradım, benzin yok. Sonra bir başkasında buldum. Uzun kuyruk vardı. Beklemek olmaksızdı. Randevuyu kaçırmaazdım. Bidonu aldım, yanaştım. Dört litre benzin ismini gördü. Kuyrukta bekleyenler hemen hırslanmaya başladılar. Her biri bir yandan, "Siraya gir Mercedesçii!" diye bağırıyorlar. Bunları çoğu, şu paslı, yamalı Steyjin dolmuşçuları... Kafamın tası attı: "Ülan dedim, erkeğe konuşun, Mercedes kullanmak suç mu, ayıp mı?..."

"Biz amme hizmeti görüyoruz. Siz de... diye her kafadan bir ses çıkmaya başladı. "Ülan dedim, ben tek başıma ammeyim. Her yıl devlete milyonlarca vergi öderim. İş alanı açar, işsiz yurttaşlara iş veririm. Bugün altı, yedi aileyi besliyorum. Yarınsa şu kadar çalışan insan var. Ya sizler?.. Sizler bu memleketle zararı insanlanmsız. Dövizle aldığımız benzinin yakarsınız. Hurdaların yedek parçaları gene dövizle getirilir yurt dışından... Buna karşı siz kaç kuruş vergi ödersiniz?.. Kendi çıkarınız dışında kimseye bir faydanız var mı?.. Siz bu ülkeye zararı insanları, belki de 1000'den çok çocuk sersebil kalmaz mıydı?.. Yasaktır diyerek tutup atalım bu çocukları!.. Ya sonra?.. Önce ev, ekmeğe, okul iş versinler, ondan sonra da... Siki mi?..."

"Sonusu olarak gene patronların insanına kalmış bir sorun!" dedim. "Sözümü kesti: "Rica ederim beyfendi, patron dediğiniz o kişiler, bunların velinimeleridir, hem de babalarından önce. Baba aç koyar, patron doyurur. Baba sokağa atar, patron iş verir ve bir meslek sahibi eder!.. Ya senin hükümetin ne verir bu çocuklara?..." "İş koşulları, iş sağlığı, iş saatleri, ücret, sigorta, vb. ekonomik, demokratik haklar..." "Tümeyci tamamlamada: "Hepsi normaldir. Ücretleri fazlasıyla ödenir. Yalnız yaşları küçük olduğundan sigorta mevzuatına giremezler, bu nedenle de herhangi bir prim kesilmez. Hepsisi o kadar!"

"...Bu çıplığı çek!.. Bu kolsuzu çek, kolsuzu, çek de görenler ibret alsınlar!..."

"Dayı sen de elini çabuk tut. Patronlar, ustabaşlar görürlerse benzerler!..."

Dışarda yağmur. Saat 12.30. Atelyelerden boşalan çarıklar salınım saçak köşe başlarında. Ellerinde ekmeğe, simit, sigara içenler var. Gezgın köftecinin, simitçinin çevresi çarıklar çembereğinde. Bakkalın önünde de kuyruk. Resimlerini çekmek istedim. Fotoğraf makinasını görenler üstüne seğırttiler. Saldırıya uğradığına sanmışım. Yanılmışım. Resim çektiğim istiyorlardı: "Dayı beni çek!.." "Beni de arca!.." "Amca hey, bizi de gör!.." "Elimdeki ekmeğe çek!.." "Oturacak yerimiz yok, çek işte, göster alemma!.." "Birbirlerinin üstüne abanıyorlardı. Öne geçmek için biri ötekini itiyordu. Makinayı kullanmanın olanağı kalmamıştı. Bir yandan da soruyorlardı: "Dayı gazeteci misin?..." "Televizyonda resmimiz çıkacak mı?..." "Bu kez aralarından birilerini itiyorlardı öne doğru. "Dayı, bu çıplığı çek!.." "Bu kolsuzu çek, kolsuzu, çek de görenler ibret alsınlar!..." "Uğur Dündar'a söyle o gelsin televizyondan. Bir, çeksin, bir göstürsin bizi, herkesin ağzı açıkta kalsın!..." "Aç çalışanlar burda, çıplıklar burda!..." "Dövizlenler, küfredenler burda!..." "Patron ha sittir dedi mi, soluğu sokakta alalım burda!..." "Bu kararsız tablo karşısında, çırak çocukların bilinc düşürmeleri rahatsızlatmaz mı kişiyi!.. Ne güzel insanlardı bu çocuklar! Dostdoğru konuşuyorlardı, yalın, hilesiz, hürdazsız... Kalemi, kağıdı elimde aldım. Her biri bir yandan uluyordu, adlarını da söyleyeyek: "Beni yaz, ben söyleyeyim, sen yaz. Benim adım Yücel. Patronlar bizi aç çalıştırıyorlar. Verdikleri haftalık simite, dolmuşu yetmiyor!..." "Benim adım Mustafa Doğan. Sigortacılar gelende, ustalar üstümüze kapıyı kilitliyorlar! Sigorta hakkımızı isteriz!.. Yaz dayı daha bitmedi. Sekiz saat yerime, her gün 10 saat çalışırız! Cumartesi günleri de çalışırız!" "Benim adım Satıl-

Sırt hamalı Faruk, pazardan evine geldi. Annesi, kardeşi hasta. "Anam Türkçe bilmez, anam konuşmak istemez!" dedi.

na değin tatlı yaparım. Bu tatlıları patron için yaparım. Yani ben gezgin taticiyim. İşte arabam, gör işte, burma tatlı yaparım. Tatlıları sabah erkenden arabaya yüklerim. Soğak sokak satmaya çalışırım. Hepsini de satırım, her gün 800, 900 liralık tatlı satırım. Bazı günler 1000 liraya da geçer. Hepsini patronun cebine girer. Adam elini soğuktan saca vurmaz. Benim sırtımdan para kazanır. Bana mı ne ücret verir?.. Günde yüz lira. Yani tam 18 saat çalışırım, yüz lira alırım. Sigortam yok, sendikam yok! Arkam yok, arkam! Bırak kaçsam nerede iş bulabilirim?.. Memleketimi sorarsan Nigde, Nigde'nin Bor köyüğüdür. Babama, anıme, küçük kardeşlerime para yollanmış! Sabırsızdılar. Tatlıya çıkıştılar:

"Yaz dayı, köle çocuklar diye yaz!..." "Patronlar küçük çocukları şey ediyorlar(!) diye yaz!..." "Boyu ötekilerden uzun, zayıfça birisi kolumdan asıldı: "Biraz da beni dinle. Bağıp duruyorum, duymuyorsun. Adam Yaşar Gökşen. Her gece üçte kalkarım. Sabah namazı-

YARIN: DİK DİK BAKTI USTAYA DİLİNE GELENLERİ YUTTU

GÜNÜN GÖZLEMİ

Gel benim güzel kalemim

Turhan TEMUÇİN

19.2.1978 tarihli Yeni Ulus gazetesinde ki köşemde şöyle yazıyordum: -Sağlık Bakanlığı yönetim kadrosunda devlet beni görevle çağırıyor. Bir yanda onur duyduğum bir meslek, gazetecilik. Öte yanda devletin emri. Kim ne derse desin. Biz devletimize saygılıyız. Devletimizin emrine karşı gelemez. Namus bellemişiz. Devletimiz ölirse ölüyoruz, kal derse kalırız. Emri aldık, öp-tük başımızın üzerine koyduk. Devletin yönetim kadrosunda görev aldık mı, devlet adına yürüteceğimiz idarecilik görevinde taraf-sızlığımıza gölge düşmesin diye yazamazdık artık. O nedenle işte, dünyada hiç birşeye değişmiyeceğim sevgili ve dost okurlarımdan belirli bir süre ayrıyorum. Mutlaka gazeteciliğe gene döneceğimi, gene bu sü-tunlara geleceğimi...

Yaklaşık iki yıl olmuş bu yazıyı yazalı. Ve şimdi gene sevgili ve dost okurlarımın arasına dönüyorum. Dünyanın en mutlu insanıyım...

Şimdi TRT'nin en üstüne gelmiş bir eski dost, sürekli sorardı bana Yeni Ortam' da yazdığım zamanlar:

- Nasıl yazıyorsun?

İyi gırgıra alırım.

- Kalemle, derdim.

O'nun sormak istediği, ki şimdilerde de soracaktır, hem hastanede doktorluk yapıyorsun ve hem de nasıl olur da Demirel'e, hükümete çatan yazılar yazabiliyorsun anlamında idi.

Oysa aynı dönemlerde, Demirel, Hükümet ne söz, sürekli devlete, Atatürk'e, uygarlığa ve laikliğe çatan bir kişi hem okullarda öğretmenlik yapıyor ve hem de en sağ gazetesinin, en sağ köşesinde yazıyordu. Bizim eski dost O'nu görmüyorduk ama, benim Demirel'e çatmamı bir türlü hazmedemiyordu. Demirel'de eski dostu şimdilerde faturasını ödedi. TRT'nin en üstüne kondu-rarak.

Oysa hem o sağ gazetesinin en sağ köşesinde yazan kişi ve hem de ben şöyle yazı-yorduk:

Anayasa madde 20- Herkes düşünce ve kanaat hürriyetlerine sahiptir. Düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim ile veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklayabilir ve yayabilir.

İşte ben de iki çizgiyi bir araya getirecek kadar resim yapamadığım için "Düşünce ve kanaatlerimi" yazı ile açıklamak hürriyetini kullanarak yazıyorum.

Eşe, dosta, bilene, bilmeyene ve hele "Ben Anayasa, Babayasa demiyem" diyenlere "alenen" duyurulur. Varsa güçleri engellesinler yazmamı. İdarecilik bitmiştir, sıradan bir kişiyim ve yazıyorum.

Yazamadığım ve idarecilik yaptığım dönemde, kalemim bırakınca elinden silahı almış askerlere döndüm. Yazdığımız dönemlerde çıktı çıkmayan kalemler üstümüze üstümüze geldiler. Onlar yazıyor, bana kan kusuyorlardı, bense susuyordum. Gazetelerde açık hedef gösteriliyordu ve bunun sonucu olarak da silahlı saldırılara uğruyor, konutlarımız bombalanıyordu.

Şimdi kalemimiz elimizde ve ben:

- Gel benim güzel kalemim, diyerek ak kağıda, ak sözlere yazmaya başlıyorum.

Gel bakalım açıklamamızı bile köşesine almayan milliyetçi yazar arkadaş! Gel bakalım sarhoş sofralarının üstümüne üstümüze gelen hatun kişi! Gel bakalım kendini güç sahibi, devlet sahibi sanan politikacı!

Aha, biz şurada cinayet karşı, cinayet şebekelerine karşı, hırsıza, namussuza karşı ve halkımızın mutluluğu için yazmaya başladık. Savaşımız Türkiye'yi satanlara, halkımıza köle sananlara karşıdır. Ve sizin cephe-nizin üzredir!

Ben Turhan Temuçin. And içerim ki, kalemim, güzel kalemimle, ülkemi satanları, halkımı soyanları, çocuklarımızı öldüren-lerite bırakmıyacağım.

Gel benim güzel kalemim, gel!

Adana'da, faşistler kovuldukları mahallelere yeniden yerleşiyor

ADANA (Demokrat Bürosu)

Çeşitli mahalle sakinlerinden edinilen bilgiye göre Adana'nın ilercisi ve demokrat mahallelerinde halk, karakollara çağrılıp faşistlere ver-meye zorlanıyor. Öte yandan faşistlerin Adana Barosu'na kayıtlı bazı avukatlara ve Tepe-bağ Mahallesi halkına tehditle kendi dergi ve gazetelerini sattıkları ve almanları hırpaladıkları öğrenildi.

Humeyni'yi "17. yüzyıl adamı" olarak niteleyen

ABD basını savaşı kışkırtıcılığı yapıyor

ANKARA-(Demokrat Bürosu)

İran olaylarının, Birleşik Amerika iç politikasında bir "hesap" konusu yapılması girişimleri sürerek, batılı basında savaşı kışkırtıcılığı da devam ediyor. Özellikle Amerikan dergi ve gazetelerinde yayılan yazılarda, "Amerika'nın daha iyi yollar dururken, ilümlü olmayı seçtiği" belirtiliyor ve bu tutum eleştiriliyor.

İranlı Lider Humeyni'yi yirminci yüzyıl teknolojisine bağlı bir 17.Yüzyıl adamı" olarak niteleyen Amerikalı yazarlar, ekonomik ablukanın, gıda maddeleri ve petrol ticaretinin kesilmesinin kendi müttefiklerinin zararına olduğunu ve "İran'ın karanlıklara boğulması gerektiğini"

İran'da, eski Belucistan valisi idam edildi

İran'ın güneydoğusunda bulunan ve Belucilerin yaşadığı Belucistan Eyaleti ve Sistan eyaleti eski valisinin pazartesi günü idam edildiği İran Radyosu tarafından açıklandı. Askeri vali emekli General İsmail Estahrom, pazartesi günü İv'n hapishanesinde idam edildi. Belucistan'da son olaylarda en az iki kişinin öldüğü, 70'in üzerinde yaralının bulunduğu bildirildi. Olaylar, Humeyni'nin özel temsilcisi Yazdi'nin eyalet başkanı Zehedan'da halka yaptığı açık toplantıda meydana geldi.

Tahrân'a giden dört Hristiyan rahip, Amerika'nın rehine olarak götürüldü. Bu gruptan Kardinal Leon Duval, rehine olarak götürüldü. Rehine olarak götürülen rahiplerin uzun uzun görüşmelerine izin verildiğini belirtildi.

Tuduh Partisi Genel Sekreteri Nurettin Kiyay, İsveç'te muhafazakar bir gazete yazdığı açıklanırken, partisinin savunduğu görüşlerle, İslam devriminin görüşleri arasında birçok ortak nokta olduğunu söyledi. Kiyay, partisinin dinci güçlerle işbirliği yapmak istediğini belirtti. Kiyay, Tahrân hükümetinin azınlıklara karşı tavırını eleştirmesinin, partisinin bu konuda siyasi bir çözüm getirmek istediğini bildirdi.

Öte yandan, İslam Cumhuriyeti'nin ilk Başkanının seçileceği seçimlerde, eski Başbakan Mehdi Bazargan, adaylığını koyacağını açıkladı. İran Hükümeti, Japonya'nın, İran bunalımı konusunda tarafsız kalmasını istedi. Ayrıca, İran, Japon bankalarında bulunan paralarını Cezayir ve Libya bankalarına transfer etti.

Tahrân'da rehine tutulan Amerikalı Diplomatlara gönderilen Noel hediyelerinin arasında bombalı paketler bulunduğu, İran Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade tarafından açıklandı. Kutbzade, bunun Amerikan emperyalizminin devrim aleyhine propagandasında yeni bir oyun olduğunu ileri sürdü.

Öne sürüyorlar.

Bu konuda yayılan bir yazıda şu görüşlere yer veriliyor: "İran karanlık çağlar istiyor. Biz bu karanlığı sağlayabiliriz. İran'ın kışkırtıcılığı doğrudan doğruya boru hatlarını da unutmamak gerekir"

Amerika "dümlü" bir şekilde beslerken, Sovyet

ğunu düşünürler. İran dağılıktır. Tünel ve köprüler bombalanarak demiryolları kesilebilir. Bu arada, Sovyetler Birliğine doğal gaz taşıyan boru hatlarını da unutmamak gerekir"

Amerika "dümlü" bir şekilde beslerken, Sovyet

-AMERİKA'NIN BİR LEŞMİŞ MİLLETLER'E GÜVENMEKSİZİN İRAN'A KARŞI KENDİ PLANLARINI UYGULAMASI ÖNERİLİYOR.

-İRAN PETROL-ELEKTRİK VE ULAŞ-TIRMA HATLARININ TAHRİP EDİLMESİ GEREKTİĞİ ÖNE SÜRÜLÜYOR

ler Birliği'nin Ortadoğu'yu bir demir halka ile çevirdiğini öne süren batılı yazarlar. Afganistan, Güney Yemen, Etyopya ve Libya'da üsler kurduğunu belirterek Amerikan yönetiminin, Arap liderlere güven vermediğini savunuyorlar.

Korutürk'e başvuran altı ilin Milli Eğitim müdürü, görevden yasalara aykırı olarak alındıklarını iddia etti

Cumhurbaşkanı'na yazılan mektupta, Gaziantep'e 10 ay hapse mahkum olmuş ve memur olma koşulunu yitirmiş birinin atandığı açıklandı.

ANKARA (Demokrat Bürosu)

Altı ilin Milli Eğitim Müdürü, Cumhurbaşkanlığı Fahri Korutürk'e başvurarak yasalara aykırı olarak görevden alındıklarını, atanan vekillerin görevden alınmasını istedi.

İstanbul, İzmir, Adana, Eskişehir, Manisa ve Kütahya Milli Eğitim Müdürleri Cumhurbaşkanlığı Korutürk'e gönderdikleri ortak mektup-

ta, yeni hükümetin kendilerini görevden aldıktan sonra yasa ve yönetmeliklere aykırı olarak yerlerine vekil atandığını bildirdiler.

Milli Eğitim Eski Müdürlerinin ortak mektubunda, atanan vekiller için yeteneğe ve mesleki deneyime bakılmadığı belirtilerek Gaziantep iline on ay hapse mahkum olmuş ve memur olma koşulunu yitirmiş birinin de atandığı açıklandı.

Ortak mektupta daha sonra şu görüşler yer verildi: "Sayın başbakan 17 Aralık 1979 günü 36 İlin valisi, Milli Eğitim Müdürü ve Emniyet Müdürleri ile anarşistleri toplantısı yapacağı kamuoyuna duyurulmuştur. Bu toplantıya illerin Milli Eğitim sorunlarını görüşmek üzere Bakanlıkça Ankara'ya çağırılan asil Milli Eğitim Müdürleri değil, bizlerin yerine yasa dışı

yöntemlerle vekil olarak görevlendirilen kişiler katılmışlardır. Milli Eğitim Müdürlerinden toplantıya katılmak isteyenler kapıda çevrilmişlerdir. İçeriye alınan Bursa ve Kırşehir Milli Eğitim Müdürleri ise toplantı salonundan dışarıya çıkarılmışlardır."

Milli Eğitim Müdürleri bu tür uygulamaların Türk Milli eğitimine zarar sağlanacağını da ifade ettiler.

İran'da işçi sınıfı hızlı bir gelişme gösterdi

"Çarşı" ile "ulema" arasındaki geleneksel ittifakta çatlama oldu. Humeyni ile Bazargan birliktedir.

iran'da neler oluyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İslam Devrim Konseyi kimlerden oluşuyor

İran'da devrimin başarıya ulaşmasından sonra ilk bir ittifak yapısı meydana geldi. Geçici hükümet ve İslam Devrim Konseyi. Geçici hükümetin temsil eden Ulusal Cephe mensuplarından oluşuyor. Geçici hükümetin başında bulunan Mehdi Bazargan zengin "çarşı" tacirleri sınıfına geliyor ve Azeri kökenli. Bazargan Musaddık döneminde İran Ulusal Petrol Şirketini yönetmişti. Bazargan devrimden hemen sonra klasik burjuva devlet yapısının oluşturulmasını savundu ve İslam Devrim Komiteleri'nden yakındı. Amerikan Elçiliği işgalinden sonra Bazargan çekildi ve yönetim ocak ayında yapılacak seçimlere dek İslam Devrim Konseyi'ne geçti. Konsey 15 üyeden 6 molla ve 7 aydından oluşuyor, iki üyeli ise sukastlar sonucu boş. Konseyin en güçlü üyesi, aynı zamanda İslam Cumhuriyet Partisi Başkanı olan Ayetullah Beheshti. Anayasasının hazırlanmasında da etkili olan Beheshti, şu sıralar fiilen İran'ı yöneten kişi. Konsey üyelerinden Hasan Beni-Sadr maliye işlerini yürütüyor. Batıya olan ekonomik siyasal ve kültürel bağımlılıktan kurtulmasını savunuyor. Beni-Sadr İran'ın dış borçlarını ödemeyeceğini ilan etti. İran'ın Amerikan bankalarından paralarını çekeceğini ve doları petrol satımında kabul etmeyeceklerini bildirdi. İran'da bankalar ve büyük şirketler devletleştirildi. Konseyin etkili üyelerinden biri de ekonomik açıdan İran'ın bağımsızlığını ve kendine yeterliğini savunan Petrol Bakanı Eli Ekber Moinsar.

İran Ulusal Radyo Televizyon Kurumu Başkanı Sadık Kutbzade ile Beni-Sadr arasında konsey içinde çatışma olduğu söyleniyor. Ayetullah Humeyni'nin çevresinde ise üç grubun bulunduğu söyleniyor. Bunlardan birincisi Suriye hizbi denen dört kişi oluşuyor. Devrimden önce ABD'e yaşayan İbrahim Yazdi. Sadık Kutbzade ve Mustafa Çamran'la birlikte yeni gizli polis örgütü SAVAMA'nın Başkanı Sadık Tabatabai dörtlü çete diye de anılıyor. İkinci grup din adamlarından oluşuyor. Bunların başında Ayetullah Beheshti bulunuyor. Bugün zayıflayan Libya hizbi ise Ayetullah Mottahari'nin etrafında toplanıyordu. Mottahari'nin bir sukast sonucunda öldürülmesinden sonra fedayilere yakınlığıyla tanınan Ayetullah Telegani de şüpheli biçimde öldü. Bu grupta yer alan Ayetullah Montezari şiddetli bir Amerikan düşmanı. Ayetullah Mottahari'nin 1 Mayıs'ta öldürülmesi sola yönelen baskılar için bahane

olurken, Montezari'nin oğlu bu olaydan dolayı Beheshti'yi suçladı ve Yazdi ile Kutbzade'yi CIA Ajansı olmakla itham etti. Elçilik olayı ise konsey içindeki mollaların daha etkili konuma gelecek aydınların daha geri plana çekilmesine yol açtı.

İran'daki toplumsal ekonomik bunalım kitlelerin ayaklanmasına yol açtı

İran toplumu geçtiğimiz on yıl içinde hızlı bir gelişim yaşadı. 2. Dünya Savaşı sonunda İran devletinin gelişimini belirleyen önemli ölçüde Amerikan emperyalizmi oldu. Özellikle Nixon doktrininin benimsenmesinden sonra, Amerikan emperyalizmi İran'ın kendi petrol gelirinden yararlanarak bölgesel bir güç yaratmaya yöneldi. İran hem SSCB'ye yönelik casusluk faaliyetleri için üs, hem de batı Asya'daki karşı devrimci rejimlerin beklisi olacaktı. Dünya petrol bunalımının başlamasıyla birlikte İran'ın elinde bulunan büyük fonlar ülkenin sosyo-ekonomik yapısını en küçük parçasına dek etkiledi. Karmakarışık bir sanayileşme planı uygulanırken, tarım kesimi büyük bir çöküntüye uğretti. Tüketim ekonomisi alabildiğine kışkırtılırken, korkunç bir enflasyon zaten eşitsiz olan gelir dağılımını toplumun emekçi ve yoksul kesimleri aleyhinde daha da bozdu. Üretken olmayan faaliyetlerde aşırı bir şişme meydana geldi.

İRAN BURJUVAZİSİNİN DURUMU

Bu kapitalist gelişme içinde, devlet ekonomide egemen güç ve baş işveren haline geldi ve oligarşik niteliği iyice belirginleşti. İran'ın kapitalist gelişmesi İran devleti ile yabancı çıkar çevrelerinin devlet ve özel girişim düzeyinde işbirliği ile yürütüldü. Devlet doğrudan yatırım yapma yanında, özel teşebbüsün gelişmesi için fonlar yarattı, alt yapı tesislerinin kurulmasını sağladı.

İran'da sanayileşmeyi üstlenebilecek güçlü bir burjuvazi hiçbir zaman olmadı. Özel kapitalist faaliyet geçmekte, ticarete dayandı ve "Çarşı"da

merkezledi. "Çarşının" gücü devletin ekonomide oynadığı rolün artması ve bankaların gelişmesi sonucunda azaldı. Petrol gelirlerindeki patlamadan subayların ve memurların üst tabakası, zengin toprak sahipleri, bankacılar ve girişimciler yararlandı. İRAN ORDUSU

İran'ın savunma harcamaları Şah döneminde başlıca olarak hızla arttı. ABD silahlarının baş alıcısı İran idi. İran savunma harcamaları 1953'te 67 milyon dolar harcarken, bu tutar

1970'te 844 milyon dolara ve 1977'de ise 9.400 dolara yükseldi. 1976'da İran'ın savunma harcamaları, Çin Halk Cumhuriyeti'nin savunma harcamaları düzeyindeydi. İran hava kuvvetleri dünyanın dördüncü hava gücüyü ve İran ordusu asker sayısı, silah ve teçhizat bakımından İngiliz ordusunun iki katıydı. 1976'da 300.000 kişiyi silah altında bulunduran İran ordusunun ekonomisi içinde de önemli bir yer vardı. Ordu yönetiminde olan fabrikalar, ayrı bir Ordu

Bankası, silahlı kuvvetler kooperatif örgütü. Ordu aynı zamanda değişik maliyetleri örtme amacıyla da kullanılıyor, milliyetleri içinden aşiret önderlerinin ailelerinden kişiler subay olarak alınmaya çalışılıyor.

KORKUNÇ BİR ENFLASYON

Karmakarışık gelişigüzel bir sanayileşme programı, dev silahlanma harcamaları, alabildiğine kışkırtılan bir tüketim ekonomisi suçundan enflasyon başlıca biçimde gelişti. Bunun bir nedeni de İran ekonomisinin bu ka-

dar geniş çapta parayı masnetmeye hazır olmayıydı. Enflasyon oranına bir örnek olarak 1974-75 yılları arasındaki kiralarda yüzde 200 oranında artış, 1975-76 da ise yüzde 100 oranında artmasını gösterebiliriz. Varlıklı sınıflara, toplumun küçük burjuva işçi, yarı-proleter gibi emekçi kesimleri arasındaki uçurum korkunç boyutlara vardı. Emekçi kesimlerin öfkesini iyice arttıran aşırı bir tüketim, lüks harcamalar, israflar abidliğine geliştirdi. Örneğin 1976'da 20 bin İranlı Londra'da ev satın aldı. 1975'te yurt dışına çıkan İranlıların yarısını aldıkları paranın tutarı ise 2 milyar dolardı. 1974'te 10 milyon rialı aşkın sermayeli büyük şirketlerin yüzde 85'ini 45 aile denetliyordu. Bunların çoğunluğu eski toprak sahipleri, büyük yolsuzluklar yapan yüksek bürokratlar zenginleşen bazı eski pazar tacirleriydi.

Bütün bu gelişimlerin sonunda İran'ın yirmi yıl içinde ileri kapitalist ülkelerin düzeyine erişeceğini ilan eden Şah, kısa bir süre içinde yeniden dış borç aramaya başladı.

İRAN İŞÇİ SINIFI

İran'daki kapitalist gelişim sonucunda İran işçi sınıfı da oluştu. Şah'ın düzenlenmiş genel grev sonucunda yukarıda işçilerin büyük rolü oldu. 1977'de İran'da imalat kesiminde çalışan işçilerin sayısı 2.5 milyondur. 1 milyon kişi de inşaatlarda çalışıyor. Petrol sanayisinde çalışan işçilerin sayısı sınırlı olmakla birlikte, bunların direnişe katılması, genel grevin etkili olmasını sağladı.

İRAN İŞÇİ SINIFI

İRAN TARIHİNDEKİ ALTI BUNALIM

İran'da ordu dışında yeni bir silahlı güç daha oluştu. İslam müslimleri. Bunların düzenli birlikler haline getirilmesi isteniyor.

Gümrük ve Tekel Bakanlığında 50 devrimci memur sürgün edildi

ANKARA (Demokrat Bürosu) Gümrük ve tekel bakanlığı'nda bir süre önce faşistler tarafından düzenlenen baskından sonra 50 devrimci memur sürgün edildiği ve 200 dolayında ilerici-demokrat ve devrimci memurun daha çeşitli yerlere tayin edildiği için hazırlık yapıldığı öğrenildi.

AP azınlık hükümetinin kurulmasından sonra bazı yönetici kadroları değiştirilen ve bir süre önce kamuoyuna da yansıtıldığı gibi faşistler tarafından baskın düzenlenerek ilerici-devrimci ve demokrat memurlara saldıran Gümrük ve Tekel Bakanlığında 50 ilerici ve devrimci memurun

çeşitli yerlere sürgün edildiği bildirildi. 200'e yakın memurun daha tayinlerinin çıkarılması için de AP yanlısı yöneticiler tarafından hazırlık yapıldığı beirliendi.

Petrol-İş:Yeni Maraşlar yaratılmak isteniyor

HABER MERKEZİ

Petrol-İş Sendikası, dün yaptığı açıklamada, geçen yıl 24 Aralık'ta düzenlenen Maraş katliamının, doğrudan demokrasi güçlerine gözdağı vermek amacıyla yapıldığını belirterek, "Faşist

Bank-Sen Yönetim Kurulu üyesi Çalık faşistlerce öldürüldü

HABER MERKEZİ Oniki gün önce Sam-sun'da, faşistler tarafından, beş yerinden kurşunlanan Bank-Sen Genel Yönetim Kurulu üyesi Hüseyin Çalık, öldü.

Bank-Sen Merkez Yürütme Kurulu, olayı kınayarak, bu tür faşist saldırıların, işçi sınıfının mücadelesini engelleyemeyeceğini belirtti.

Açıklamada, tüm demokrasi güçleri yeni Maraş'ları yaratılmasını önlemek için safaları sıklaştırmaya çağrıldı.

MADEN-İŞ GENEL KURULUYLA İLGİLİ TUTUKLAMALAR KINANDI

Öte yandan, Bank-Sen Merkez Yürütme Kurulu, basına yaptığı açıklamada, Maden-İş Sendikası Genel Kurulunda, Enternasyonal Marsının söylenmesi gerekçesiyle, Divanı oluşturan sendikaların Genel Başkanı Metin Denizmen'in Baysen Genel Başkanı Cevat Özhasirci'nin ve Maden-İş işyeri temsilcisi Necdet Onaran'ın gözaltına alınmasını kınayarak şunları söyledi:

"Gerici güçleri şunu kafalarına koysunlar. Hiçbir gerici saldırı bizi sındırmayacaktır. Anti-demokratik baskıların yoğunlaşması halinde tepkimiz sertleşecektir."

Nihat Behram iki yıla mahkûr oldu

HABER MERKEZİ

Hakkında açılan davalardan birisi sonuçlanarak Nihat Behram, İstanbul Toplu Basın Mahkemesince iki yıla mahkûm edildi.

Mahkeme heyeti yazının 1977 Ocak ve Şubat aylarında Vatan gazetesinde yayınlanan bir röportajında "Halkı suç işlemeye teşvik, tahrik ve kanunların suç saydığı filleri övmek" suçunu sabit görmüş ve Nihat Behram'ı gerek gazetede ve gerekse kitap olarak yayınlardan ayrı ayrı altışar ay mahkûm etmiştir. Mahkeme heyeti kararında "Suçun basını yönlendirme niteliğinde olduğunu" belirterek cezayı bir kat artırmış ve ayrı ayrı onikişer ay olmak üzere toplam yirmidört ay Nihat Behram'ın mahkûmiyetine karar vermiştir.

Nihat Behram'ın vekili tarafından temyiz edilen hüküm, temyiz onayı halinde kesinlik kazanacaktır.

● TSE'NİN BAŞINA GETİRİLEN YÜRÜR HAKKINDA DAHA ÖNCE CUMHURİYET SAVCILIGINA ZİMMETİNE PARA GEÇİRMEK VE GÖREVİNİ KÖTÜYE KULLANMAK SUÇLARINDAN İHBARDA BULUNULDUĞU BELİRTİLDİ.

TSE'ne yapılan atamalar nedeniyle Demirel hakkında soruşturma açılması istendi

ANKARA (Demokrat Bürosu)

Genel Kurul seçimiyle göreve getirilen ve bir süre önce Başbakan Demirel'in emriyle

görevden alınan Türk Standartlar Enstitüsü'nün başına tekrar MC dönemi yöneticilerinden Şükri Yürür'ün atanması üzerine Başbakan Demirel hakkında soruşturma açılması istendi.

Söz konusu olay hakkında Millet Meclisi Başkanlığı'na bir soruşturma önerisi veren CHP Bolu Milletvekili Haluk Karaböklü, Başbakan Demirel'in bu uygulamalarıyla Anayasa maddesiyle bağışlanmaz yargısı inkâr ettiğini söyledi.

Genel kurul seçimiyle göreve getirilen yöneticilerin Başbakanın emriyle göreve alınmaya çalışılması soruşturması Karaböklü, önerisinde "İşbaşına gelir gelmez Demirel hükümeti, TSE organlarını, MC dönemlerinin koşullarına uygun ve gayrimenkul biçimde tekrar oluşturmak amacıyla yasa dışı eylemlere girişmekte gecikmemiştir" dedi.

Kurum yöneticilerinin görevden alınması kararının Danıştayca durdurulduğu ve Danıştay'ın kararının Başbakan Demirel'e tebliğ edilmesine rağmen uygulanmadığını bildiren Haluk Karaböklü, önerisinin diğer bölümlerinde özetle şu görüşlere yer verdi:

"Başbakan Süleyman Demirel, Türk Standartlar Enstitüsü Yönetim Kurulu üyesi iken sahte evrak düzenliyerek zimmetine para geçirmek ve görevini kötüye kullanmaktan haklarında C.Savcılığına, maliye müfettişlerine suç ihbarında bulunulan Şükri Yürür'ü bu kurumun tekrar Genel Sekreterliğine getirmiş, Teoman Düzeyi Bayındırlık Bakanlığı Müsteşarlığına, Kazım Oskay'ı da Başbakanlık Özlük ve Yazı İşleri Genel Müdürü'ne atamıştır.

Türk Standartlar Enstitüsü MC dönemlerinde inşaat biçiminde, sağladığı sosyal yardımlarla, teknik laboratuvarları ile ve İstatistik Enstitüsüne irtibat ile, faşist militanların kararları olarak kullanılmış, özelliği olan bir kurumdur."

Tekstil Sendikası, Tarış Çırçır işyerinde sözleşme imzaladı

İZMİR

DISK'e bağlı Tekstil Sendikası, İzmir'de Tarış'e ait dört Çırçır Fabrikasında, yaklaşık 300 işçi adına toplu sözleşme imzaladı. Sendikanın Ege Bölgesi Temsilcisi İsmail Şentürk, yaptığı açıklamada, bir süre önce grev kararı alınan Tarış Menemen Çırçır Fabrikası ile Tepeköy Ankaş ve Ödemiş Çırçır Fabrikalarında anlaşmazlık konusu hükümlerin Ulaştırma Kurulu tarafından karara bağlanmasından sonra yapılan görüşmeler ile giderildiğini bildirdi. Dört fabrikada, toplu sözleşmeyle, en düşük işçi ücreti 3500 liranın 8500 liraya yükseldi.

iki şirket ve AP iktidarı

Ecevit ve eşi, yağ dağıtımını karaborsaya düşürmek için amatör şirketler kurup dilere düşmüştü. Oysa AP bu işi ustalıkla yapar. HEMA Şirketi örneğin, AP'nin bir yan kuruluşu gibi. Bu şirket AP'ye üç müsteşar verdi. Odalar Birliği ise AP'nin müsteşar ve genel müdürlerinin bir çeşit ekmeke kapısıdır. Başta eski Maliye Müsteşarı Sabahattin Alpat, (Şimdi birliğin Genel Sekreteri) AP, hatta MHP yanlısı emekçiler burada görevlendirildiler, Ecevit iktidara gelince.

Amma size yakınlarda bir şirket ismi daha vereceğiz: Bu şirket 2. MC hükümetine bir bakan vermişti. AP Genel Sekreterine de (O zamanki) bu şirkette her zaman rastlayabilirsiniz. Bu kabineye de şirket kulisi bir bakan ve bir de genel müdür verdi; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kıratlıoğlu ile Denizcilik Bankası Genel Müdürü, eski Erzincanlı parlamenter, eski Devlet Bakanı Hüsamettin Atabeyli. Bu şirketin gelecekte uluslararası büyük ihalelerde adı geçecek.

Yeni Maliye Bakanımızın ise bir otomotiv firmasının Ankara'daki bir ilgisinin yazıhanesine sık sık uğradığı (Bilmiyorum, işlerinin çokluğundan şimdi vakit bulabiliyor mu) iyi bilinir. CHPLİLERE GELİNCE CHP'den, adı ünlü firmaların tepe noktasında geçenlerin arasında Necdet Uğur gelir. Sayın Uğur, CHP İstanbul İl Başkanı olmadan Unilever'in bir numaralı Türk yöneticisiydi, CHP'ye il başkanlığına, yerini bir sınıf arkadaşına bıraktı. Ama bugün, ticaret çevrelerinin CHP'jeki yıldızı Tarhan Erdem'dir. Tarhan Erdem, Koç'un güvenilir adamıdır. O kadar ki Milliyet Gazetesinin sermaye birleşiminde Koç, kendisini temsil etme görevini devretti. Şimdi, gazeteyi yönetim şirketinin yönetim kurulu üyesidir.

Eh, CHP ve AP'nin böyle sermaye temsilcileri olunca, işçi sınıfına bir başka gözle bakmalarından doğan ne var? AP BÜROKRATLARI AP bürokratları da HEMA gibi şirketlerden olduğu kadar Özal ailesinin, Demirel ailesinin kişisel dostluklarıyla baş görüşenler oluyor.

Şimdi, Demirel'in huylandığı bakan pek yok. Bu nedenle böyle atamalar beklenmemelidir.

K. Maraş'ın yıldönümünde TRT

...UÇAK DÜŞTÜ... 39 KİŞİ ÖLDÜ... 39 KİŞİ ÖLDÜ... UÇAK DÜŞTÜ... DÜŞTÜ UÇAK ÖLDÜ 39 KİŞİ... 39 UÇAK DÜŞTÜ... KİŞİ ÖLDÜ...

K. Maraş'ın yıldönümünde TRT

Rize Valisinin dramı

HABER MERKEZİ (ANKA)

Kahramanmaraş katliamının yıldönümünde bütün yurtta olduğu gibi Rize'de de protesto ve gösteriler yapıyordu.

Rize'de ayrıca Tekel'e sattıkları ürünlerinin parasını alamayan köylülerin yaptığı miting de vardı.

Dükkan sahiplerinin birçoğu da dükkanlarını açmamışlardı.

Ve Rize Valisi o olaylarla ilgili olarak Anadolu Ajansı'na şu açıklamayı yaptı: "Bazı okullarda öğrenci ve öğretmenler derslere girmediler. Bu arada bazı dükkanlarda kepenklerini açmadı. Buna bir mana veremedim."

Gördünüz mü Rize Valisi'nin dramını...

HAZIRLAYANLAR: Tanju CILIZOĞLU-Kerim MERT- Muzaffer TURAN

Kaddafi: "Türkiye'deki Amerikan üslerinde büyük bir hareketlilik var"

Libya Devrim Konseyi Başkanı Albay Muammer Kaddafi ünlü İtalyan kadın gazeteci Oriana Fallaci ile yaptığı konuşmada ilginç açıklamalarda bulundu. Fallaci, devlet başkanlarına şaşırtıcı sorular sorarak, onların ağzından beklenmedik ifadeler almaya Batı basınına alışmıştır.

Kaddafi şöyle diyor:

"Son dünya durumunu çok kötü bir gözle görüyorum. Avrupa'daki askeri üslerde büyük bir hareket var. Özellikle Almanya, Yunanistan ve Türkiye'deki Amerikan üslerinde. Bu nedenle, bir üçüncü dünya savaşı, beklenilebilir."

Fallaci'nin İran hakkındaki sorularını cevaplandıran Kaddafi, bu konudaki görüşlerini şöyle özetledi:

"İranlılar, Şah'ı geri istemekte haklılar, Şah İran'a iade edilmeli ve yargılanmalıdır. Ama, aynı zamanda Amerikan

Irak Şattularap sorununu yeniden gündeme getirdi

BEYRUT (ANKA)

Irak, İran'a 1975 yılında iki ülkenin sınırlarını oluşturan Şattularap suyu ile ilgili olarak Cezayir'de yapılan anlaşma'nın yeniden gözden geçirilmesi için çağrıda bulundu.

Beyrut'ta yayınlanan "El Nahar" dergisinin bu konudaki haberinde, Irak'ın Bağdat elçisine bu konuda yaptığı çağrıya henüz Tahran'dan bir yanıt gelmediği belirtildi. Dergi, Irak Devrim Komuta Konseyi üyesi Saddam Hüseyin'in ülkesinin bu anlaşmayı baskı altında imzaladığını öne süren söylemine yer verdi.

1975 yılında Şattularap konusunda Cezayir'deki anlaşmayı, devrik İran Şah'ı ve o zamanki Irak Devrim Komuta Konseyi Başkanı Yardımcısı Saddam Hüseyin imzaladı. Anlaşma ile Irak, İran'ın kurtlere yardım etmeye son vermesi koşulu ile Şattularap bölgesindeki egemenlik haklarından vazgeçmişti.

rehinelerinin serbest bırakılmasına da çalışıyorum."

Fallaci, bunun üzerine Kaddafi'ye, eğer Uganda'nın yeni yönetimi Libya'da bulunan İdi Amin'i geri isterse, nasıl bir tutum takınacağını sordu. Kaddafi, İdi Amin'in ülke sinden ayrıldığını söyleyerek, böyle bir karşılaştırma yapılamayacağını belirtti. Fallaci'nin, İdi Amin'in Libya'dan ayrılmadığı yolundaki iddialarını da yalanladı.

İtalyan gazeteci, Kaddafi'ye, Libya'nın Amerikan bankalarında yatan paralarını çekmek yoluna giderek, Amerikan emperyalizmine karşı İran'ı destekleyip desteklemeyeceğini sordu. Kaddafi, böyle bir işlem yapabileceklerini, eğer,

Amerikan bankaları, böyle bir durumda, paralarını dondurur sa, bunun büyük bir hak-sızlık olduğunu kendilerinin de, karşılık olarak, ABD'ye petrol satışını durduracaklarını söyledi.

Ayrıca, tüm Arap ülkelerinin ABD denetiminde oldukları için bu ülkeden nefret ettiklerini belirten Kaddafi, eğer ABD Libya üzerindeki baskılarını yoğunlaştırırsa, Varşova Paktına girebileceklerini de bildirdi.

Bunun üzerine, Fallaci Kaddafi'ye bu son dediğinin yalnızca bluff olduğunu, ABD ile Libya'nın çok iyi dost olduklarını ABD'nin, Libya'nın en iyi müşterisi konumunu sürdürdüğünü söyledi. Kaddafi, bu sav'a bir yanıt vermedi.

Libya Devrim Konseyi Başkanı Kaddafi.

ABD, OPEC ülkeleri üzerindeki etkinliğini yitiriyor

CARACAS (THA)

Amerika'nın, Caracas'ta yapılan son OPEC toplantısında yenilgiye uğradığı ileri sürüldü.

Joseph Kraft imzasıyla, International Herald Tribune gazetesinde yayınlanan bir yorumda, OPEC Bakanlar Toplantısında Amerikan yanlısı Suudi Arabistan ve diğer ülkelerin tam bir karmaşa içinde olan petrol piyasasına yön veremeyi başaramadığı, buna karşılık ABD'nin çıkarlarının zedeleyici bir politika izleyen İran ve önderliğindeki ülkeler karşısında yenilgiye uğradığı savunulmuştur.

Joseph Kraft, yorumunda şöyle demektedir: "OPEC toplantısında mücadele petrol alanında olmuştur ama alm ve kararlar politik niteliktedir. İran'daki istikrarlılık uluslararası petrol piyasasını alt üst etmiş ve belli başlı sanayileşmiş ülkeler önümüzdeki yıl meydana gelebilecek bir darlığa karşı stok yapmaya başlamışlardır. OPEC'ten tam düzenli fiyatlarla petrol alanmayan ülkeler genellikle kısa vadeli ve küçük miktarlarda satın yapıldığı spot piyasalara yönelmişler, sonuç olarak bu piyasalardaki fiyat, yaklaşık olarak iki misli yükselmiştir. Bu durum, bütün dünya için ciddi tehlikeler doğurabilecek niteliktedir. Duruşa varan petrol fiyatları, sanayileşmiş ülke ekonomilerini yakabileceği gibi, petrolünü satamayan OPEC üyesi ülkelerin ekonomilerinde de bunalmalara yol açabilecektir. Suudi Arabistan gibi ABD yanlısı ülkeler, dünya petrol piyasasına bir düzen getirmeyi amaçlıyorlardı. Ancak Suudi Arabistan eski gücüne sahip değildir."

Yorumun sonunda bu olaylardan ve sonuçtan en fazla zarar gören ülkenin ABD olduğu belirtilerek, "Suudi Arabistan'ın İslam Köktencilik karşılarında ne kadar güçsüz kaldığı açıkça görüldü" dendi.

ABD'li iki yetkili savunma işbirliği anlaşmasını görüşmek üzere Türkiye'ye geliyor

WASHINGTON (A.A)

Türkiye ile Birleşik Amerika arasında imzalanacak olan yeni ikili savunma işbirliği anlaşmasının görüşmelerini yapmak üzere önümüzdeki hafta Amerikalı iki yetkilinin Türkiye'ye gelecekleri bildirildi.

Amerikan Dışişleri Bakanlığında yapılan bir açıklamada da, iki ülke arasında, Türkiye'ye yapılan silah yardımı ve Türkiye'deki bazı üslerden Amerika'nın yararlanması konularında görüşmelerin sürdürüldüğü açıklandı. Açıklamada, Dışişleri Bakanlığı Danışmanı Matthew Nimetz ile Savunma Bakanlığı yetkilisi James Siena'nın gelecek hafta içinde Türkiye'ye gelecekleri ve görüşmelere hız kazandırmak için çaba gösterecekleri bildirildi.

TAHRAH! - Kayhan gazetesinin bildirdiğine göre, güney İran'da cınayet, yağmacılık ve kundaklıktan suçlu bulunan Şah rejiminin iki üyesi daha bugün idam edilmiştir.

Arjantin'de yakınları "kaybolan" aileler gösteri yaptı

BUENOS AIRES

Arjantin'in başkenti Buenos Aires'te İnsan Hakları Sosyalist Birliği, yakınları askeri cunta tarafından tutuklandıktan sonra kaybolan aileler birkaç bin kişilik bir grupla katıldığı bir sessiz yürüyüş düzenledi. Askerler gruba ateş açma emriyi uymadılar. Ayrıca, bu birlik Paris'teki Arjantin Büyükelçiliği önünde bir gösteri yaptı. Göstericiler, Büyükelçiliğe, herbiri tutuklu bulunan 11.235 kişinin adını taşıyan Noel armağan paketleri bıraktılar. Ayrıca yapılan gösteride, kayıp bulunan kişilerin durumu konusunda açıklama yapılması istendi. Büyükelçilik yetkilileri protestocuları kabul etmediler.

Iran'da Şah döneminin iki sorumlusu idam edildi

TAHRAH! - Kayhan

gazetesinin bildirdiğine göre, güney İran'da cınayet, yağmacılık ve kundaklıktan suçlu bulunan Şah rejiminin iki üyesi daha bugün idam edilmiştir.

Tekstil Sendikası, Tarış Çırçır işyerinde sözleşme imzaladı

İZMİR

DISK'e bağlı Tekstil Sendikası, İzmir'de Tarış'e ait dört Çırçır Fabrikasında, yaklaşık 300 işçi adına toplu sözleşme imzaladı. Sendikanın Ege Bölgesi Temsilcisi İsmail Şentürk, yaptığı açıklamada, bir süre önce grev kararı alınan Tarış Menemen Çırçır Fabrikası ile Tepeköy Ankaş ve Ödemiş Çırçır Fabrikalarında anlaşmazlık konusu hükümlerin Ulaştırma Kurulu tarafından karara bağlanmasından sonra yapılan görüşmeler ile giderildiğini bildirdi. Dört fabrikada, toplu sözleşmeyle, en düşük işçi ücreti 3500 liranın 8500 liraya yükseldi.

Rize Valisinin dramı

HABER MERKEZİ (ANKA)

Kahramanmaraş katliamının yıldönümünde bütün yurtta olduğu gibi Rize'de de protesto ve gösteriler yapıyordu. Rize'de ayrıca Tekel'e sattıkları ürünlerinin parasını alamayan köylülerin yaptığı miting de vardı. Dükkan sahiplerinin birçoğu da dükkanlarını açmamışlardı. Ve Rize Valisi o olaylarla ilgili olarak Anadolu Ajansı'na şu açıklamayı yaptı: "Bazı okullarda öğrenci ve öğretmenler derslere girmediler. Bu arada bazı dükkanlarda kepenklerini açmadı. Buna bir mana veremedim."

Gördünüz mü Rize Valisi'nin dramını...

Nâzım Hikmet'in karısı Vera, Babayev, ve Türkkağa Ataöv

Ekber Babayev : Paris'i ne yapayım. Ben Türkiye'yi görmek istiyorum

Pr. Dr. Türkkağa ATAÖV

Başkent Ankara'da Moskova Radyosunun resmi temsilciliğini yapmak olan İhsan Mustafayev'e Sovyetler Birliği'nden birkaç gün önce telefon eden kızı, "baba, artık yalnızsın!" deyince, Mustafayev içtikleri su ayrı gitmeyen ve çoğumuzun öz kardışından fazla sevip saydığı Ekber Babayev'i kaybetmişimizi anladık. Mustafayev acılarını feryatla karşılayabilen biridir. Beyin ameliyatı olmadan önce, yaşama olasılığının az olduğunu anlatmaya çalışan doktora "o şansa kişi ben niçin oluyayım?" diye kestirip atılan yaradılıştadır. Ancak, herkesin yaşam dolu, sportmen görünüşlü, dost bildiği Ekber'in göçüşü o soğukkanlı Mustafayev'i bile bozguna uğrattı.

Ekber'in Azeriler, Türkologlar, Sovyetler ve biz Türkler için ne büyük bir kayıp olduğunu hepimiz idrak ediyoruz. Çok yönlü kişiliğinden ötürü bir o kadar acı gelen kaybı, hele sarıya Sovyet tarihçisi Tveritina, Doğu bilimci Ord. Prof. ve büyük insan Gafurov'dan ve gene Moskova'da yaşayan İstanbul ressam Jak İhmalyan'ın göçüp gitmelerinden sonra, dostlarına daha da ağır geliyor.

Sovyetler'e giden Türk bilimcileri, yazarları ya da sanatçıları, sanırım, önemli bir ölçüde Ekber'i görmeğe gider olmuşlardır. Türk aydınlarının gözünde önceleri Nâzım'ın gurubetinde olan Ekber bu özelliğinden başka, Türk edebiyatı uzmanı, dört-başlı mamur bir aydın, bulunmaz bir arkadaşta. Orada ve bizde çok geniş bir tanidik ve dost çevresi vardı. Moskova'ya yolu düşmüş, tüm Türklerin dili, eli, kolu, herşeyiydi. Ve biz de, eşim ve çocuklarımızla birlikte, iki yıl kaldığımız Sovyet başkentinde sık sık buluşup onunla birlikte olma mutluluğuna erişmiştik.

Ekber'in akla ilk olarak Nâzım'la birlikte gelmesi do-

ğaldı. Genç bir asistandan Bakı'ya yerleşmeyi tasarlamış, ancak Türk ozanının çıkarmasıyla Sovyet başkentinin bilim çevrelerinde kalmayı yeğlemiştir. Bundan sonra da, Nâzım'a ilişkin tüm olayların en yakın tanığı, giderek onun ardaşı olmuş, dizelerini ve oyunlarını yazarken yanbaşında bulunmuş, yıllarca yazık evde birlikte oturmuş, yapıtlarının çoğunu Rusçaya o çevirmişti. Gömütüne son toprakları Şükrü Martel'le birlikte o atmıştı. Birgün bana şöyle

den biriyle en yetenekli Sovyet yazarın arasında çevirmenlik yaparken bile, her iki ülke edebiyatını iyi bilen biri olarak bu ikisine denk olduğu kendiliğinden ortaya çıkar. Ama yerine göre, delikanlıyla delikanlı, çocukla çocuktu. Moskova'nın efsanevi tiyatrolarını, müzelerini bir yana koyalım, Gagarin'in mezun olduğu okulu tutar anlatır ya da birgün çıkagelir çocuklarını Obrazov'un kukla tiyatrosuna götürmek istediğini söylerdi. Koca Ekber, ünlü Baba-

Babayev N. Hikmet'le çektiği fotoğrafı Türkkağa Ataöv'e hatıra olarak vermişti.

dediğini bugün gibi anımsıyorum: "Onun ölümü yaşamın en büyük acısıdır; daha büyük bir acı tatmadım." Nâzım'ın Novodeviçki Mezarını bahçesindeki mezarına her gidişinde o acıyı bir daha yaşar, başka zamanlarda gülümseyen yüzü soylu bir ciddilikle bürünürdü. Narodna Prometa Yayınları Nâzım'ın tüm yapıtlarını Türkçe olarak yeni baştan basılmasını istemişti. En son kitabı da gene Nâzım üstüne iyi bir inceleme idi.

Türkçeye, Türk yazınına vurgundu. Alkayeva ile birlikte yazdıkları Türk edebiyatına ilişkin kitapları başka, ilkiniz yazarlarının biriktirdiği tanıtıcıydı. Sovyetler'e giden Türkleri ilk karşılayan, Türkiye'den onayla dönen ilk arkadaşları kişi Ekber'di. Biz-

vey o zaman iki yaşında olan kızım Aşık için "Hektar Arca" idi. Bir keresinde, kızımı hayvanat bahçesindeki filin hortumu üstüne oturmağa kalkmıştı. Fazlî'yi, Nizami'yi, Çoban'ı, Yese'ni ve Mayakovski'yi okumaktan ne denli zevk alıyorsa, bir futbol maçını da aynı coşkuyla izlerdi. Ve konuk giden Türk takımlarını, Türk sporcularını tutardı.

Azerbaycan'dan kopamazdı. Moskova'ya sayı duyardı. Ama düşündüğü sevgili diline ve edebiyatına uğraştığı, türlü dostlarının bulunduğu Türkiye idi. Böylece derin bir tutku ve buca çabaya karşın, Türkiye'yi görmeden göçüp gitmesini kendi başına gelmiş bir acı gibi ömrünün sonuna dek anımsayıp üzüleceğim. Kimler ne istedi, iki ülkeyi de bu denli seven, bu olağanüstü insandan? Ekber, kendinin bu zihnetini engelleyen tüm bürokratların bir araya gelerek yapamayacakları iyilikleri etmişti bu ülke insanlarına. Ve nihayet, Sovyet tarafı, "seni Paris'e yollayalım" demiş, Ekber ise, "Paris'i ne yapayım? Ben Türkiye'yi görmek istiyorum!" diye yanıtlamıştı. Ecevit te ona söz vermiş, başbakan olur olmaz özel çağrısına olark onu Türkiye'ye getireceğini söylemişti. Tutulmayan sözlerden biridir bu da. Ve yıllar geçti, ülkemize en yakın, onun en seçkin dostlarından biri topraklarımızı göremeden göçtü. Ona rahmet, insanların böyle iyisini uzmanı oldukları ülkeyi bir kez görmesini çok görenlere de yazıklar olsun!

Babayev ve Ataöv, Nâzım'ın mezarı başında

İSTANBUL'DA BUGÜN

TIYATROLAR

ÖZEL TIYATROLAR
● ALI POYRAZOĞLU-KORHAN ABAY TIYATROSU: (47-97 17) (Sisli Omüt Tiyatrosu) İstasyonun Bir Yüzü Kara Vermeyen Zenci (15.30 ve 21.00)
● AYDEMİR AKBAS TIYATROSU: (49 56 52) Küçük Sahne: İnsanlığı Tuhafır (15.30 ve 21.00)
● GAZANFER ÖZCAN-GÖNÖL ÖLKE TIYATROSU: (46-80 91) Oh Olusun (16.00 ve 21.00)

● METE İNSEL TIYATROSU: (22 41 12) Nejat Uygur Tiyatrosu) Ösütükler (18.00 ve 21.00)
● KENTER TIYATROSU: (747-36 34) Bodrumdaki Pencere (15.00-18.00)
● ÖSKODAR SUNAR TIYATROSU (33 06 18) Sanatçının Gücü
● NEJAT UYGUR (47 97 17) (Sisli Omüt Tiyatrosu) Alo Orası Timarhane mi? (16.00 ve 21.00)
● NİSA SEREZLİ-TOLGA AŞKİNER TIYATROSU: (47 36 34) (Kenter Tiyatrosu'nda) Çifte Kumrular (15.00 ve 18.00)
● SAN SINEMASI: (47 03 15) Merhaba Müzik-Nükteler Duru (16.30-20.00)
● TEVFIK GELENBE TIYATROSU: (Kadıköy) Münasebetiz Tevfik Efendi (21.00)

● ERCAN YAZGAN TIYATROSU: (25 01 78) (Cevre Tiyatrosu); Hababam Sınıfı (18.00 ve 21.00)
SEHR TIYATROLARI
● MUHSİN ERTUĞRUL TIYATROSU: Bes Para Etmey Oyun (15.30 ve 21.00)
● FATİH SEHR TIYATROSU: (26 53 80) Tirpan (15.30 ve 21.00)
● ÖSKODAR SEHR TIYATROSU: (33 03 97) Balaban Ağa (15.30 ve 21.00)
● KADIKÖY SEHR TIYATROSU: (36 31 21) Babanın Gırtları (15.00 ve 19.00)
ATATÖRK KÜLTÜR MERKEZİ
● BÜYÜK SALON (Değil Dürmü)

mayınlar çiçek açmaz

Röportaj:
Fikret
OTYAM

ASILIRLAR KUYUNUN İPİNE...GİDERLER GİDERLER
BİR YUDUM SU İÇİN YAZ KIŞ DEMEDEN!

"Çekesen bir resim aha mayında kalan adamın"

-2-

KIŞIN ve baharın çok yağmur düşer Urfa topraklarına.

İla Viranşehir ve Ceylanpınar'a Yağmalanmış, kapama elinde kalmış devlet toprakları ise en çok buralardır; yoksul, topraksız yurt evlatlarını topraklı kılabacak, bereket saçacak, kocaman kocaman çiftlikler olacak, kooperatifer neyim, adamı adam yerine koydurtacak...

Kuzeyden Karacadağlar, güney ve güneydoğuda Abdülaziz dağlarının çevrelediği bu bereketli topraklarda bir uygarlık anıtı vardır, yıllardır derim burası için "uygarlık anıtı" diye, bir uygarlık anıtı Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliği, şimdileri yazlaşmış, içine döndük, insanlara kapalı yani tam "çiftlik" (!) bir milyon altyüzdoksan dokuz bin dekar toprak, kimi ekil kimi Allah'a terkaylenmiş!

Ceylanpınar Devlet Üretme Çiftliği, adımı bucağın ağırlığı, yılan gibi uzanan demiryolu ak yazıda, ikiyeye böler uçsuz bucaksız toprakları, bir yanı Suriye'dir, bir yanı Türkiye'dir... Tükürsüz demiryolundan öteyle terdi örgüleri düşer, sınıra ve mayınlar başlar öteylerde nerde başlar, nerde biter, nerde vardır, nerde yoktur belli değildir gayrı, at izi, it zine karışmış diye buna denir sanki!.. Sökülmüş, patlamış, patlatılmıştır, yel üfürüp gel götürmüş yıllar yılı, hilafsız neredeyse hergün bir can alır, bindirir ölüm atına, canlar gider sınır boyu, mayınları simr boyu, suçlu suçsuz!.. Kilometrelere uzar gider mayınları toprakları, hemen yamaçında onbinlerce topraksız yer iken!.. Bekler bu topraklar kendisini kurtaracak aklı, yüreği, beyni, hünerli elleri ve de yapıcı... Yıllar yılı bekler, yıllar yılı bekler bu toprakları bir zamanların Ceylanpınar Devlet Çiftliği gibi çiftlik edilecek günleri, ana, yani uygarlık anıtı bir zamanların... Topraksız yoksulların ev bark kuracakları, kadim erkekli türküler çağırarak homurtulu tarım araçlarının önünde ardında yöresinde civil evli koşturacak insanlı günleri ve de suçlu suçsuz ölümlerin biteceği günleri... Yani uygarlığı, yani sevgiyi, yani birlik ve beraberliği, yani mutluluğu, yani tokluğu, yani insan sevgisi ve saygısını, dil ve gönül birliğini... Bunları bekler yıllar yılı!..

Dün yine kaçmış!.. Dalmış bir mutfak gözüne, açmış tüp gazı, dayamış ağzını almış gidasını!.. Yakalayınca vurmuşlar zincire... Sonra bir tüp gaz getirtiler, al dediler, anlaşılacak çığlıklar attı, anlaşılacak değil, anlaşılır, sevinç çığlıkları ve dayadı ağzını, gaz hisarlarıyla çukuyordu sıkıştırdığı o mavi dereden!.. "Yeter" diye bağırarak, bihoş baktı yüzüne, babası anlattı sonra nasıl hastalandığını ateşlenerek ve dilizleştirdiğini, vahşileştirdiğini, iflah olmadığını, kendilerine ve köye bela olduğunu, tüp gazdan yana, sanki pek var da ortalıkta, Allahtan içen az, ya da bir de içileseydi rakı gibi, yenileseydi zeytinyağı gibi!..

Ve birisi okuyordu bacağına, kaydı gözlerim bu bacağına... Tahtadan idi... "1961'deydi... (Yani zamanın İçişleri Bakanı Topaloğlu'nun, mayınları topraklarda kalıp, damla damla ölenlere içini yandırdığı yel) ben o zaman on yedi yaşındaydım... Çift çubukla uğraşmışım. Yağmur yağdı, sel geldi, mayın getirmişti bize patladı!" Sanki birisi bir bardak su getirdi der gibii!.. "Dur yav, iyi anlat hele, nasıl geldi, postayla gelmedi ya, nasıl geldi, nasıl patladı, patlayınca ne oldu anlat hepiciğini tek tek..."

"İşte biz böyle yabana çıktık, dere ağzına, mayını getirmişti toprağın altından, ben orada davar yayıyordum, yağmur getirmişti o da kalmış milin altında, patladı uçtum havaya!" "Yahu anladım, bak şimdi hatıra o günü, ne yapıyordun, nasıl oldu, yani kaval mi çalıyordun, köy-

"anahtar"ı... Hele on topluk araçları havaya uçuracak güce olanlar nasıl buluncak? Ora halkı bu mayınları "antartak" der, yani "anti-tank"...

Başbakan Yardımcısı Devlet Bakanı Orhan Eyüboğlu'nun başkanlığında bir kurul oluşturuldu, kurul sessiz sedasız çalışmalarına başladı. Köy İşleri ve Kooperatifer Bakanı Ali Topuz, Müsteşarı Yiğit Gülöksüz, Milli Savunma ve Genel Kurmay Başkanlığı yetkilileri ve ilgili diğer bakanlıklardan uzmanlar başladılar çalışmaya, evet sessiz ve de derinden... KIP, KUP yaratıcıları, planlayıcıları ve de uygulayıcıları ve de sonuç alıcıları Köy İşleri Bakanlığı kişileri daha bir candan sarıldılar bu işi de, konuya bir başka açıdan mı ne baktıyordular, ondan mı ne ve gün geldi baş sorun gün diye patladı kurula... Antitank mayınları nasıl "imha" edilecekti? Ve gevezeliğe, ayrıntıya gerek yok, Köy İşleri Bakanlığı bu işi de "biz yaparız" deyip çıktılar "meydane" ve de uzmanlar bu mayınları yokedecek alet için kafa yor-maya başladılar... Buldular sonunda, rivayet olunur ki akıllar pek yatmamış bulunan "care"ye... Çare de şu, tank mı, dozer mi ne, önüne uzun ağır kollar ile yerleştirilmiş döner bir ağırlık... Bu alet gidecek, öndeki ağırlık da mayına denk gelince patlayacak ve de gide gele plan ve düzenli bir biçimde mayınları patlatılacak kestane, ama büyük bir kestane "misil-lü"!

Sonunda tanka konulması uygun görülür ve patlatıcının yapımına geçilir, öyle bir yapıp ki milyarlarca liralık işi milyonlara indirgeyen!..

İter boğuşuyor çöl yazıda, isteksiz, Allahsız güneş, kavuruyor biraz daha ortalık, sarı sigaralar uzatılıyor misk kokulu, keyifle tütürüyorum... Kam fotoğraflar çekiyor ötelelerde ve bir çocuk, nasıl da güzel, nasıl da sevimli, yağı zincire bağlanmış yan günün altında!.. Kimi zaman gülüyor, sevecen, kimi zaman da bir acı sesler çıkarıyor, uluma gibi, tarifsiz güzel bir oğlan bebisi... Yanına getirdiklerinde yıkamışlardı süllüklerini, elini yüzünü ve de ayaklarını!..

Dün yine kaçmış!.. Dalmış bir mutfak gözüne, açmış tüp gazı, dayamış ağzını almış gidasını!.. Yakalayınca vurmuşlar zincire... Sonra bir tüp gaz getirtiler, al dediler, anlaşılacak çığlıklar attı, anlaşılacak değil, anlaşılır, sevinç çığlıkları ve dayadı ağzını, gaz hisarlarıyla çukuyordu sıkıştırdığı o mavi dereden!.. "Yeter" diye bağırarak, bihoş baktı yüzüne, babası anlattı sonra nasıl hastalandığını ateşlenerek ve dilizleştirdiğini, vahşileştirdiğini, iflah olmadığını, kendilerine ve köye bela olduğunu, tüp gazdan yana, sanki pek var da ortalıkta, Allahtan içen az, ya da bir de içileseydi rakı gibi, yenileseydi zeytinyağı gibi!..

Ve birisi okuyordu bacağına, kaydı gözlerim bu bacağına...

Tahtadan idi... "1961'deydi... (Yani zamanın İçişleri Bakanı Topaloğlu'nun, mayınları topraklarda kalıp, damla damla ölenlere içini yandırdığı yel) ben o zaman on yedi yaşındaydım... Çift çubukla uğraşmışım. Yağmur yağdı, sel geldi, mayın getirmişti bize patladı!" Sanki birisi bir bardak su getirdi der gibii!.. "Dur yav, iyi anlat hele, nasıl geldi, postayla gelmedi ya, nasıl geldi, nasıl patladı, patlayınca ne oldu anlat hepiciğini tek tek..."

"İşte biz böyle yabana çıktık, dere ağzına, mayını getirmişti toprağın altından, ben orada davar yayıyordum, yağmur getirmişti o da kalmış milin altında, patladı uçtum havaya!" "Yahu anladım, bak şimdi hatıra o günü, ne yapıyordun, nasıl oldu, yani kaval mi çalıyordun, köy-

den bir kızı mı düşünüyordun, ha, evli miydin o zaman?"

"Bekardım o zaman, o zaman belki de yakınlıma düşünüyordum kimbilir? O an başıma gelince kafamda hiçbir şey kalmadı ki, ne anlatayım akuy?" "Tamam, anladım, ama yahu inek bokuna basmadın, mayına bastın, nasıl bastın ne oldu, nasıl oldu onu sorarım?"

"Haaa, mayına düştüm, mayına düştükten sonra hayatımız zaten mantar oldu, biz ölüldük gittik zaten... O anda nasıl oldu? O anda ayağımı basıp kaldırdım, zum dedi, zum dediği zaman düştüm, bi baktım, bacağıma gitti, aniden farkettim, sol. Sonra mı? Sonra cıp ile Urfa ya hastaneye götürdüler..."

"Eldunuz mu bacağına?" "Nereye gitmiş bilirim? Nerden bulacam? Gitmiş! Bulamadık, duman olmuş... Elli yedi gün sonra çık-tım hastaneden bakaaksız, sonra işte bu tahta bacağı takdirdim."

"Peki, bak, dine imanına akuy (kardeş) sonra yine geçtin mi karşıya?" "Geçmez olur mu? Geçtim, geçtik!" "Biliyorum ya, de bakayım, neden geçiyordun, geçiyordunuz?"

"Neden? Bizim köyümüzden başka yerden yani bu mayın döşendikten sonra tabii devlet bu kaçaklığın önlenmesini işini yaptı mayın döktü... Sonra bu işi kovalayacaklar geldi, şunlar bunlar geldi, bilersen sen kimi dediğimi... Çok rüşvetler döndü, çok para istenince verebilirsen, verebilemezsen, mecburen biz de mayından geçiyorduk!..."

"Şimdi naylon, sera naylonu geçirilmiş, karşıdan naylon geliyor muş, buralardan da geçiriliyor mu naylon?" "Bunu bilmem"

"Peki şimdi en çok geçirilen ne, koyun bir..." "Koyun bir, koyun geçiyor, tütün geçiyor iki"

"Tütün kaç oralarda, bizim tütünlerden iyidir, kaç kıl?" "Bizim parramız ölü! Eyi tütün yine üçyüzelli dört yüz falan!"

"Buradan Samsun sigarası götürür müsünüz, gider-di eskiden?" "Ben görmedim."

"Peki şimdi ne getiriliyor oradan?" "Sigara geliyor, çay geliyor, kahva geliyor işte..." "Kahve kaç kıl?"

"Yediyüz elli falan"

"Nasıl olur yahu, Gaziantep'te beşyüz kayme kah-ve, çekirdek, üç gün önce soruşturdum"

"Bizdeki en eyidir."

"Esse lâlmaley küüüüü"

"Aaley kümselaam dayı, hoş gelmişsen, gel şöyle yamacıma otur, haah şu ses alma makinasına yakın, tamam... Ha yahu, şey, evli miydin sen çokluk çocuk?"

"Evliyim, beş çocuk var ellerinden öper, en büyüğü dokuz yaşındadır."

"Son bir soru daha, şimdi neyle geçiniyorsun, kaçaktan gayn?"

"Neyle? Ne bileyim, geçinip gidiyoruz işte buna geçinme denirse!"

"Oldu mu... Peki, sana yeniden hoş geldin diyelim, akuy, adamı deme, sen bacağı nasıl götürdün, evli misin, çocuk çocuk var mı, bu iş başına nasıl geldi, de bana, yani şuna, makinaya? Yok canım sıkıla, kaç yıldır gelir giderim yanınıza adam yediğimi gördünüz mü hiç?" (Gülüşmeler)

"Görmemişiz akuy... Ben kırk yedi doğumluyum... İlkokul beşe kadar okumuşum... Ben biçim biçiyordum, yolumda yürüyordum, baktım benim ayayım patladı, bi baktım ayayım yoktur, getti, sonra benim arkadaşlarım beni kaldırmışlardır, ciple Antebe götürmüşlerdir, yirmüç gün yatmışamdır hastanada, sonra çıkmışamdır"

"Neyle geçinip gidersin?" "Devlet maas bağlamıştır, sakat aylığı, ayda bin-lira, onunla"

"Kaç nüfusun?" "Dört çocuğum var, anam bubam..."

"Geçinebiliyor musun?" "Valla hayır, başka bişeyimiz yoktur!"

Gün şagalıp gidiyor... Bir dumanlı hüznü çöküyor çöl yazıya.

Kadın, o pörsümüş, eski süngere dönüşmüş memnesini verdi o sıska, o bir milyon sineğin içtima ettiği fersiz gözleri cilk yaralı bebelerini kızmasını ağzına, bağlamıştı göğsüne doğru yamalı çaputlarla, sonra elleştirir asıldılar dalga batan güne doğru gidiyordu iki büküm iki kadın... Bizim kiydinimiz... Gide gide dümdüz olmuştu, izlenmişti kuyunun çekim yolu... Çıka çıka bir kırba su çıktı kuyudan bunca "zulum"dan sonra!.. Baktım, bulank, kek-reme, kokulu! Köyün kadınları öbek öbek kuyunun başında elvan elvan gıysileri içinde, bakiyorlar bihoş.

Döndüm ilk oturduğum dama, çay kaynatmışlar, içtik ayrıran ardından... "Haydi bize eyallah... Ne demis bir can ozan, demis ki, ne kadar çok otursak sonu gitmekdir, dostlar safa ile gönderin bizi, tamam haydi kalın sağ-lıcakla..."

"Safa gelmişsen, hoş gelmişsen başımız gözzü-müz üstüne, gene gelasin, unutmayasın bizleri, hoş gidesin..."

İki tarla faresi dikilmiş arka ayaklarının üzerine yolun kıyıcığında.

Çölin, çölinin gülin dedikenleri mor mor patlamış, Enlik çiçekleri eski gramofonların ağzı gibi, borulu... Tepeciklerde ölümlü yeşiller. Bunlar Sillik-badirdir, bir ot... Buralann yiyeceği tek yeşil, bahardan bahara!... Kavurur sun yağda Sillikbadir'i, bir başka kaptı da yağda yumurta, bir otan alması, bir yağda yumurtadan, içersin üstüne ayrıran çalkamasını susturursun içindeki ezikliği ve de alırsın gerekli vitaminleri bedeninin için!

Urfa'lı şoför arkadaş, yaşattı arabayı ve dedi: "Çekesen bir resim... Mayında kalmış idi, bak şurada yooo şurada... Leşlendi, akbabalar, kuşgun-lar yedi bak göresin kemik yığınını? Çıkartamadılar mayından, kaldı getti orada..."

Baktım, görmedim... Seraptı sanki, serabın fotoğrafi çekilmiş ki...

Soralım Nâzım Usta gibi: "Sen bu serabın resmini yapabilir misin Abidin?" Bir çöl yılanı kaydı delidikenleri arasında, bozum-su...

YARIN:
"KARA YILAN YAPIŞMIŞ
GİBYİDİ DALIMA"

SPOR SPOR

Asal, barınaklardan çıkardığı sporcuları bölücülükle suçladı

DEMOKRAT SPOR SERVİSİ

Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal, bir süre önce Ankara Bölge Müdürlüğü'ne ait binalarda barınan sporcuların bu barınaklardan çıkarılmasına gerekçe olarak, "güvenlik açısından sakıncalı" olmayı gösterdi ve bu sporcuları bölücülükle suçladı.

Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal.

Bir süre önce İstanbul'da bulunan Talat Asal, düzenlediği basın toplantısında bakanlık çalışanları hakkında bilgi verdi. Basın toplantısında gazetecilerin sorularına yanıtlayan Asal, bir gazetecinin, uluslararası spor karşılaşmalarında başarı kazanmış sporcuların barınaklarından neden çıkarıldığını sorması üzerine:

"Bu bir idari tasarruftur. Bu tasarrufu kendim yaptım. Temelde yatan asıl neden barınaklarda kalmalarını güvenlik bulduğumdur" dedi. Bakanın bu yanıtı üzerine güvenlik konusunun biraz daha

aydınlatılmasını isteyen gazeteci ile Asal arasında zaman zaman tartışma oldu.

Ankara'daki barınaklardan çıkarılan sporcuların "Amatör Sporcular Derneği" çatısı altında birleşenleri, demokrat amatör sporcuların olduğu kendisine hatırlatılan Asal şöyle dedi:

"Bu sporcuların barınaklarda kalmasını güvenlik açısından sakıncalı gördüm. Bunların barınaklarda kalmaları sporcular arasında ayırım yapmaktaydı. Niçin bir boköre de aynı olanak tanımıyoruz? Üstelik çıkarılan kişilerin çoğu devlet memurudur."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Barınaklardan çıkarılan sporcuların devletin bütünlüğüne ve Anayasa'ya aykırı bir hareket edilmesine izin verilmeyeceği. Güvenlik kişi ile ilgilidir. Kendi güvenliğini sağlanırken kendisine de güvenilmelidir."

Türkiye kupasının kuraları çekiliyor

ANKARA (THA)

Türkiye Kupası'nda 6. kademe 1. basamak maçlarının kuraları bugün 11.00'de Ankara'da Futbol Federasyonu'nda çekilecektir.

Kupa'nın bu etabında geçen yılın şampiyonu Fenerbahçe mücadele edecektir.

6. kademe 1. basamak maçları 27 Ocak 1980 tarihinde rövanşları ise 13 Şubat 1980 tarihinde oynanacaktır.

Kupanın bu etabında mücadele edecek takımlar şunlardır: "Fenerbahçe, Trabzonspor, Adana D. Spor, Galatasaray, Altay, Göztepe, Kayserispor, Düzcüspor, Erzurumspor, Lüleburgazspor, Tarsus İd. Yurdu, Gaziantepspor, Orduspor, Sakaryaspor, Denizlispor, Tekirdağspor."

Atatürk koşusu bugün yapılıyor

Büyük Atatürk Koşusu'nun 4. etabı bugün Ankara'da koşulacaktır.

Büyük Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 44. yıldönümü nedeniyle düzenlenen Geleneksel Büyük Atatürk Koşusu'na bu yılda her yıl olduğu gibi ünlü atletler katılacaktır.

Beden Terbiyesi Ankara Bölgesine bugüne kadar kayıtları yapılan ünlü atletler arasında Veli Ballı, Mehmet Yurdadön, Mehmet Terzi bulunmaktadır.

Büyük Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 44. yıldönümü nedeniyle düzenlenen Geleneksel Büyük Atatürk Koşusu'na bu yılda her yıl olduğu gibi ünlü atletler katılacaktır.

Büyük Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 44. yıldönümü nedeniyle düzenlenen Geleneksel Büyük Atatürk Koşusu'na bu yılda her yıl olduğu gibi ünlü atletler katılacaktır.

Büyük Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 44. yıldönümü nedeniyle düzenlenen Geleneksel Büyük Atatürk Koşusu'na bu yılda her yıl olduğu gibi ünlü atletler katılacaktır.

Büyük Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 44. yıldönümü nedeniyle düzenlenen Geleneksel Büyük Atatürk Koşusu'na bu yılda her yıl olduğu gibi ünlü atletler katılacaktır.

Büyük Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 44. yıldönümü nedeniyle düzenlenen Geleneksel Büyük Atatürk Koşusu'na bu yılda her yıl olduğu gibi ünlü atletler katılacaktır.

Büyük Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 44. yıldönümü nedeniyle düzenlenen Geleneksel Büyük Atatürk Koşusu'na bu yılda her yıl olduğu gibi ünlü atletler katılacaktır.

(Baştarafı 1. Sayfada)

Katliamı protesto gösterileri arasında gözaltına alınanların çok sayıda olması tutukularının dolup taşmasına neden olurken, gözaltına alınanların bir kısmının spor salonlarına doldurulduğu, sorgularının sürdürüldüğü bildirildi. Çeşitli demokratik kuruluşlar yayınladıkları bildiriyle protesto gösterileri arasında emniyet görevlilerinin tavırını eleştirirken, CHP İzmir Milletvekili Ferhat Aslantaş, "Türkiye hapishane çevrilmiştir" dedi.

GÖZALTINDAKİLER YAKINLARI İLE GÖRÜŞTÜRÜLMÜYOR

Maazı olaylarının yıldönümünde yapılan protesto gösterileri arasında gözaltına alınanların yakınları, gece gündüz demeden üç gündür çocuklarını, kardeşlerini, babalarını görmek için tutukuların çokluğu yüzünden beş ayı yerde kalmış bulunan gözaltı yerlerini önünde bekliyorlar.

Demokrat Ankara Bürosu gözaltına alınanların yakınlarıyla görüşerek onların durumlarını sordu. "Ankara Merkez Komutanlığında gözaltında bulunan 173 kişi öğrencilerin yakınları çocuklarını üç gündür gece gündüz demeden beklediklerini ve kendilerine ilgi gösterilmediğini" söyledi.

ANKARA (THA)

Maazı olaylarının yıldönümünde yapılan protesto gösterileri arasında gözaltına alınanların yakınları, gece gündüz demeden üç gündür çocuklarını, kardeşlerini, babalarını görmek için tutukuların çokluğu yüzünden beş ayı yerde kalmış bulunan gözaltı yerlerini önünde bekliyorlar.

Maazı olaylarının yıldönümünde yapılan protesto gösterileri arasında gözaltına alınanların yakınları, gece gündüz demeden üç gündür çocuklarını, kardeşlerini, babalarını görmek için tutukuların çokluğu yüzünden beş ayı yerde kalmış bulunan gözaltı yerlerini önünde bekliyorlar.

Maazı olaylarının yıldönümünde yapılan protesto gösterileri arasında gözaltına alınanların yakınları, gece gündüz demeden üç gündür çocuklarını, kardeşlerini, babalarını görmek için tutukuların çokluğu yüzünden beş ayı yerde kalmış bulunan gözaltı yerlerini önünde bekliyorlar.

Maazı olaylarının yıldönümünde yapılan protesto gösterileri arasında gözaltına alınanların yakınları, gece gündüz demeden üç gündür çocuklarını, kardeşlerini, babalarını görmek için tutukuların çokluğu yüzünden beş ayı yerde kalmış bulunan gözaltı yerlerini önünde bekliyorlar.

Maazı olaylarının yıldönümünde yapılan protesto gösterileri arasında gözaltına alınanların yakınları, gece gündüz demeden üç gündür çocuklarını, kardeşlerini, babalarını görmek için tutukuların çokluğu yüzünden beş ayı yerde kalmış bulunan gözaltı yerlerini önünde bekliyorlar.

Maazı olaylarının yıldönümünde yapılan protesto gösterileri arasında gözaltına alınanların yakınları, gece gündüz demeden üç gündür çocuklarını, kardeşlerini, babalarını görmek için tutukuların çokluğu yüzünden beş ayı yerde kalmış bulunan gözaltı yerlerini önünde bekliyorlar.

Maazı olaylarının yıldönümünde yapılan protesto gösterileri arasında gözaltına alınanların yakınları, gece gündüz demeden üç gündür çocuklarını, kardeşlerini, babalarını görmek için tutukuların çokluğu yüzünden beş ayı yerde kalmış bulunan gözaltı yerlerini önünde bekliyorlar.

Maazı olaylarının yıldönümünde yapılan protesto gösterileri arasında gözaltına alınanların yakınları, gece gündüz demeden üç gündür çocuklarını, kardeşlerini, babalarını görmek için tutukuların çokluğu yüzünden beş ayı yerde kalmış bulunan gözaltı yerlerini önünde bekliyorlar.

Maazı olaylarının yıldönümünde yapılan protesto gösterileri arasında gözaltına alınanların yakınları, gece gündüz demeden üç gündür çocuklarını, kardeşlerini, babalarını görmek için tutukuların çokluğu yüzünden beş ayı yerde kalmış bulunan gözaltı yerlerini önünde bekliyorlar.

Maazı olaylarının yıldönümünde yapılan protesto gösterileri arasında gözaltına alınanların yakınları, gece gündüz demeden üç gündür çocuklarını, kardeşlerini, babalarını görmek için tutukuların çokluğu yüzünden beş ayı yerde kalmış bulunan gözaltı yerlerini önünde bekliyorlar.

(Baştarafı 1. Sayfada)

zı gönderdik. Üç gündür de buradayım. İçeri ne ekme ne de su alıyorlar. Bari çocuğumu göreyim dedimde gözlemezsin, bundan böyle okula gönderme" dediklerini söyledi.

Mamak Askeri Ceza ve Tutukevini önünde bekleyen tutukuların yakınları Hüsnü Çakıcı, "Ben üç gündür oğlumu bulamadım. Nerelere başvurduğum bir cevap alamadım. Çocuğum Yıldırım Beyazıt Lisesi'nde okuyordu. Bana cevap verecek bir makam arıyorum" diyerek elindeki yiyecek paketini gösterdi ve "aç mı susuz mu? Bilmiyorum. Bulsam ona bunları vereceğim" şeklinde konuştu.

Cebeci toplu polis karargahının önünde bekleyen ana-babalar ise, "Çocuklarımız üç gündür ayakta bekliyorlar. Onlar içeride bizde burada bekliyoruz. Sorgularını neden yapıyorlar? Çocuklarımızı görmek istiyoruz" dediler. Bu arada tutukuların yakınlarından biri "Olayları güvenlik

kuvvetleri tahrik etti. 14-15 yaşındaki çocukların üzerine tanklarla girdiği nerede görülmüş" şeklinde konuştu.

RİZE'DE 24 ÖĞRETMEN GÖREVİNDEN ALINDI.

Kahramanmaraş katliamının yıldönümünde, faşist katliamın lanetlenmesi ve protesto eylemleri sürüyor.

Rize'deki okullarda, çeşitli mahalle ve işyerlerindeki gösterilerin yanı sıra bu ilimizin ilçeleri olan Pazar, Kalkandere ve Ardeşen'de de öğretmenlerin derelere girmedikleri, okullarda ve mahallelerde gösteriler yapılarak Kahramanmaraş katliamının protesto edildiği bildirildi.

CHP'Lİ ASLANTAŞ: TÜRKİYE HAPİSHANEYİ ÇEVİRDİ

CHP İzmir Milletvekili Ferhat Aslantaş, "Olaylarla ilgili devlet terörü, demokrasiyi indirilmiştir" dedi.

CHP Tokat Milletvekili Veli Zeren de protesto eylemlerini sevindirici olarak nitelendirdi.

CHP İzmir Milletvekili ve sol kanat üyesi Ferhat Aslantaş, "İktidarın elindeki bütün araçlarla, Türkiye sathını hapishaneye çevirdiğini" belirterek, "Bu karar aynı zamanda onun tarih önünde mahkumiyet belgesidir" dedi.

VELİ ZEREN: "KATLİAMA KARŞI ÇIKILMASI SEVİNİLECEK BİR OLAYDIR" DEDİ.

Yozgat CHP Milletvekili Veli Zeren de Demokrat'a özel bir demeç vererek, "İlericilerimiz, aydınlarımızın, gençlerimizin katliamı karşısında çıkmaz sevinilecek bir olaydır" dedi.

İSTANBUL

Göztepe tren istasyonu ile Fındıklı'da bir inşaatçı Kahramanmaraş katliamını protesto etmek amacıyla bomba pankart asıldı. Bomba pankartları güvenlik görevlileri tarafından indirildi.

Türkiye'yi

14-15 yaşındaki çocukların üzerine tanklarla girdiği nerede görülmüş" şeklinde konuştu.

RİZE'DE 24 ÖĞRETMEN GÖREVİNDEN ALINDI.

Kahramanmaraş katliamının yıldönümünde, faşist katliamın lanetlenmesi ve protesto eylemleri sürüyor.

Rize'deki okullarda, çeşitli mahalle ve işyerlerindeki gösterilerin yanı sıra bu ilimizin ilçeleri olan Pazar, Kalkandere ve Ardeşen'de de öğretmenlerin derelere girmedikleri, okullarda ve mahallelerde gösteriler yapılarak Kahramanmaraş katliamının protesto edildiği bildirildi.

CHP'Lİ ASLANTAŞ: TÜRKİYE HAPİSHANEYİ ÇEVİRDİ

CHP İzmir Milletvekili Ferhat Aslantaş, "Olaylarla ilgili devlet terörü, demokrasiyi indirilmiştir" dedi.

CHP Tokat Milletvekili Veli Zeren de protesto eylemlerini sevindirici olarak nitelendirdi.

CHP İzmir Milletvekili ve sol kanat üyesi Ferhat Aslantaş, "İktidarın elindeki bütün araçlarla, Türkiye sathını hapishaneye çevirdiğini" belirterek, "Bu karar aynı zamanda onun tarih önünde mahkumiyet belgesidir" dedi.

VELİ ZEREN: "KATLİAMA KARŞI ÇIKILMASI SEVİNİLECEK BİR OLAYDIR" DEDİ.

Yozgat CHP Milletvekili Veli Zeren de Demokrat'a özel bir demeç vererek, "İlericilerimiz, aydınlarımızın, gençlerimizin katliamı karşısında çıkmaz sevinilecek bir olaydır" dedi.

İSTANBUL

Göztepe tren istasyonu ile Fındıklı'da bir inşaatçı Kahramanmaraş katliamını protesto etmek amacıyla bomba pankart asıldı. Bomba pankartları güvenlik görevlileri tarafından indirildi.

BOSTANCI'DA DA 200 KİŞİLİK BİR GRU "Kahramanmaraş"ın hesabını sorulacak" sloganı taşıyarak protesto gösterisinde bulundu.

Şişli Motor Meslek Lisesi'nde ise pazartesi günü

(Baştarafı 1. Sayfada)

İstanbul'da Öküzler sonuçlanan ikinci olay Eyüp'te oldu. Sofular yolu 38 numaralı yerde bakkalın yapmış Kemal Ergül, silahlı kişi tarafından öldürüldü.

GİRESUN

Giresun'da polis otosu na açılan yayılma ateşi sonucunda bir polis öldü. 2 polis de yaralandı. Olayla ilgili soruşturma nihai sürüldüğü bildirildi.

ANKARA

Ankara Altıncıyol'da dün saat 7.30 sıralarında üç kişinin saldırısına uğrayan Yusuf Baş öldü.

DENİZLİ

Denizli'nin Sarayköy ilçesinde bir süre önce arabasıyla birlikte kaçırılan şoför Mustafa Çetin kayanın cesedi ormanda bulundu.

MALATYA

TURK-İŞ bağli PETROL-İŞ Sendikası Malatya Şube Başkanı Mehmet Yürüktepe, faşistlerin silahlı saldırısının sonucunu yaşamını yitirdi.

ANTAKYA

Toplum zabtasında görevli Celal Güngör adlı polis memuru tabancasını temizlerken Tuncay Demiralp adlı arkadaşının ölümüne neden oldu. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

Migros...

(Baştarafı 1. Sayfada)

HER ŞEY THKP-C İÇİN yazılı bir bildiri bırakıp kaçtı.

Kısa süre sonra olay yerine gelen görevliler ev ev dolayarak dağıtılan eşyanın toplamaya başladılar.

Salak...

(Baştarafı 1. Sayfada)

1960 ihtilalinin Bağdat Paketi'nden kaynaklandığını ileri süren Demirel, konuşması sırasında bir ara "Salak diplomatlar" deyimini kullandı. Bunun üzerine Komisyon Başkanı Nurettin Ök, Unat Demirel sözünü geri almasını istedi.

GÜLERİZ AĞLANACAK HALİMİZE

Bülent CAN

Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal'ın İstanbul'da düzenlediği basın toplantısını gülerim, ama kendisi açısından da üzülerek izledik. Güldük, çünkü barınaklardan çıkarılan başarılı sporcular için "Uyurdu" gerekçesi gösterildi. Kendisi açısından üzülük, çünkü bu konu üzerinde sıkıştırılan sorular karşısında köseye sıkışıp yanıt veremeyecek duruma düştü.

Hatırlanacağı üzere aralarında Veli Ballı, Mehmet Yurdadön ve Sadık Salaman'ın da bulunduğu, uluslararası karşılaşmalarda başarı göstermiş bir çok sporcu, Gençlik ve Spor Bakanlığının MHP destekli Demirel Hükümeti'nin, komando Refaettin'in olamayan Gençlik ve Spor Bakanı Talat Asal'ın bu sporcuların bölge binalarından çıkarılması için razı olur mu hiç. Asal'ın Göreve başlama ilk işinin yarılacağı Uluslararası karşılaşmalarda yüzümüzü güldüren sporcuları sakat ortasına bırakmak olacağını beklememek, hayalcilikten öteye ne olabilir ki?

Asal diyor ki, "Güvenlik açısından barınaklarda kalmalarını sakıncalı buldum" Kimin güvenliği açısından? Sporunun mu, kendisinin mi? Sporunun güvenliği açısından sakınca bulan bir bakan, o sporcuları alır, daha güvenli bir yere yerleştirir. Asal'ın böyle düşündüğünü biliyoruz. Biz yanıtı vermiyoruz. "Barınakları yerlerde Türkiye'nin bölünmesi için verilmeyeceği" sözleriyle kendi güvenliğini düşündüğünü, kendi ağzı ile açıkladı.

Bakan Asal'ın sözleri, Balı'nın, Salaman'ın, Yurdadön'ün "Türkiye'yi bölmek için çalışma yaptığını" izlenimi yaratıyor mu? Zaten bunu söylemek istiyor. İstiyor ama kendisini de gülmeye zorluyor. Asal'ın bu sözleri üzerine kendisine "Bölücülükle yaptığınız için çıkarıldınız bu sporcular hakkında ne gibi bir işlem yaptınız?" sorusuna soramaz mıyız? Sorarız, sorduk da. O zaman da kaçamak yanıtı hazır: Devlet idaresinde her şey açıklanmaz.

Güleriz ağlanacak halimize. Bir yandan Türk sporunu kalkındıracağından söz et, bir yandan da uluslararası yarışmalarda yüzümüzü güldüren sporcuları sakat ortasına at. İşte böylesine çelişiklere güleriz biz. Sadece biz değil, kargalar bile güler.

Güleriz ağlanacak halimize. Bir yandan Türk sporunu kalkındıracağından söz et, bir yandan da uluslararası yarışmalarda yüzümüzü güldüren sporcuları sakat ortasına at. İşte böylesine çelişiklere güleriz biz. Sadece biz değil, kargalar bile güler.

Güleriz ağlanacak halimize. Bir yandan Türk sporunu kalkındıracağından söz et, bir yandan da uluslararası yarışmalarda yüzümüzü güldüren sporcuları sakat ortasına at. İşte böylesine çelişiklere güleriz biz. Sadece biz değil, kargalar bile güler.

Güleriz ağlanacak halimize. Bir yandan Türk sporunu kalkındıracağından söz et, bir yandan da uluslararası yarışmalarda yüzümüzü güldüren sporcuları sakat ortasına at. İşte böylesine çelişiklere güleriz biz. Sadece biz değil, kargalar bile güler.

Güleriz ağlanacak halimize. Bir yandan Türk sporunu kalkındıracağından söz et, bir yandan da uluslararası yarışmalarda yüzümüzü güldüren sporcuları sakat ortasına at. İşte böylesine çelişiklere güleriz biz. Sadece biz değil, kargalar bile güler.

YÜKSEK SPOR ŞURASI TOPLANACAK

Bakanlığın çalışmalarını hakkında bilgi veren Asal, Yüksek Spor Şurası'nın 15 Mart 1980'e kadar toplanmasını planladıklarını, gençlik sorunları da dahil olmak üzere spor hukuku konusunda çalışmalar yapıldığını söyledi.

Stadlardaki olayların bilgisizlikten kaynaklandığını da belirten Asal, spor kuralının öğretilmesi için ufak çapta broşürler hazırladıklarını ve yarışmaları izlemek için bilet alanlara bunların dağıtılacağını söyledi.

Talat Asal, spor hekimliği konusuna da değinerek, "Bundan böyle yurt dışına giden kadroların başında spor hekimleri bulunacaktır. Spor hekimlerinin yetiştirilmesi için Spor Hekimliği Enstitüleri ve hizmet açılacak zaman da kaçamak yanıtı hazır: Devlet idaresinde her şey açıklanmaz."

Semt eshale kulmasında ağırlık vereceğini bildiren Asal, önümüzdeki yılın zemininin düşünülerek 20 bin kişilik ek kapasite yaratabileceklerini de sözlerine ekledi.

Büyük Atatürk Koşusu'nun 4. etabı bugün Ankara'da koşulacaktır.

Büyük Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 44. yıldönümü nedeniyle düzenlenen Geleneksel Büyük Atatürk Koşusu'na bu yılda her yıl olduğu gibi ünlü atletler katılacaktır.

Büyük Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 44. yıldönümü nedeniyle düzenlenen Geleneksel Büyük Atatürk Koşusu'na bu yılda her yıl olduğu gibi ünlü atletler katılacaktır.

Büyük Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 44. yıldönümü nedeniyle düzenlenen Geleneksel Büyük Atatürk Koşusu'na bu yılda her yıl olduğu gibi ünlü atletler katılacaktır.

Büyük Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 44. yıldönümü nedeniyle düzenlenen Geleneksel Büyük Atatürk Koşusu'na bu yılda her yıl olduğu gibi ünlü atletler katılacaktır.

YÜKSEK SPOR ŞURASI TOPLANACAK

Bakanlığın çalışmalarını hakkında bilgi veren Asal, Yüksek Spor Şurası'nın 15 Mart 1980'e kadar toplanmasını planladıklarını, gençlik sorunları da dahil olmak üzere spor hukuku konusunda çalışmalar yapıldığını söyledi.

Stadlardaki olayların bilgisizlikten kaynaklandığını da belirten Asal, spor kuralının öğretilmesi için ufak çapta broşürler hazırladıklarını ve yarışmaları izlemek için bilet alanlara bunların dağıtılacağını söyledi.

Talat Asal, spor hekimliği konusuna da değinerek, "Bundan böyle yurt dışına giden kadroların başında spor hekimleri bulunacaktır. Spor hekimlerinin yetiştirilmesi için Spor Hekimliği Enstitüleri ve hizmet açılacak zaman da kaçamak yanıtı hazır: Devlet idaresinde her şey açıklanmaz."

Semt eshale kulmasında ağırlık vereceğini bildiren Asal, önümüzdeki yılın zemininin düşünülerek 20 bin kişilik ek kapasite yaratabileceklerini de sözlerine ekledi.

Büyük Atatürk Koşusu'nun 4. etabı bugün Ankara'da koşulacaktır.

Büyük Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 44. yıldönümü nedeniyle düzenlenen Geleneksel Büyük Atatürk Koşusu'na bu yılda her yıl olduğu gibi ünlü atletler katılacaktır.

Büyük Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 44. yıldönümü nedeniyle düzenlenen Geleneksel Büyük Atatürk Koşusu'na bu yılda her yıl olduğu gibi ünlü atlet

Yalnızlık çekmiyorum gecede,
Toprağın karanlığında.
Halkım ben, bitip tükenmez.
Bir taze kuvvet var sesimde:
Delip geçmek için sessizliği,
Filiz vermek için, karanlıkta.
Tohumu, tez örter ölüm,
Tez örter şehit, Tez örter buz,
Tez örter gölge.
Gömüldü sanırsın halkı !
Oysa, toprağa dönmüştür mısır.
Yarıp parçalar kimsesizliği,
Kırmızı, amansız elleriyle.
Ölümden doğarız, biz yine.

PABLO NERUDA

İnsan kanına doymayan faşist sürülerinde arada kalan yüzlerce ölü, yüzlerce yaralı...

Her şey sömürü ve soygunun devamı için

Cenaze töreninin yapıldığı 22 Aralık günü faşistler, saldırılarını yoğunlaştırdı. 23 Aralık günü MHP ve üç hilal işareti bulunmayan bütün ev ve işyerleri yakıp yıkılmaya başlandı. Yoksul alevi mahallelerine topluca saldırılan caniler çocuk, kadın, kız, kadın-kız demeden ölümlerine geleni doğradılar.

23, 24, 25 Aralık günleri sokağa çıkma yasağı ilan edilmesine ve kentte asker yığınağı yapılmasına rağmen saldırılar sürdü. Uzun menzilli silahlardan balta, keser ve bıçağa kadar her çeşit araç kullanıldığı saldırı sırasında bilinçli yurtsever unsurlar kuzma kürekle direndiler. Jandarma ve polislin etkisiz görüntüleri.

sü canilerin işini kolaylaştırıyordu. CHP Maraş İl Başkanı M. Parlakyığıt'ın olaya ilişkin açıklaması ilginçti.

"Buna vahşet demek hafif olur. Sokaklardan, evlerden üç yaşındaki çocukların, altmış yaşındaki ihtiyarların parçalanmış cesetleri toplanıyor. Ölenlerin yüzelli civarında olduğunu tahmin ediyorum. Olayların başlangıcında konulan sokağa çıkma yasağına sadece mağdur vatandaşlar uymuş ve hala uymaktadır. Ne var ki bu yasak, mağdur vatandaşların evlerinde mahsur kalmaları ve saldırıya hedef olmaları biçimine dönüştürülmüştür." (Cumhuriyet, 25.12.1978)

Sadece bunlar mı yaşanmıştır Maraş'ta? Hastaneler basılıp yaralı insanlar yataklarında hunharca katledilmiş midir? Gençcekkit vücutlar ağaçlara çivilenmiş midir? Evet, bütün bunlar yaşanmıştır Maraş'ta, hem de göz göre göre. Sokağa çıkma yasağı altında savunmasız insanların evlerinde saldırılarına hedef kılınarak.

Faşistler bir yandan kan dökerken, cana kıyarken bir yandan da tehditler savuruyordu. MHP'iler, "Anarşi ve terörün önlenmesi, Maraş'ta daha fazla kan dökülmesinin engellenmesi

● SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI SALDIRILARI DURDURAMADI... BU YASAK MAĞDUR VATANDAŞLARIN EVLERİNDE MAHSUR KALMALARI VE SALDIRIYA HEDEF OLMALARI BİÇİMİNE DÖNÜŞTÜRÜLDÜ...

● BUNA VAHŞET DEMEK HAFİF OLUR... SOKAKLARI, EVLERİ ÜÇ YAŞINDAKİ ÇOCUKLARIN, ALTMİŞ YAŞINDAKİ YAŞILARIN CESETLERİ DOLDURDU...

İçin sıkıyönetimin ilan edilmesini" istiyorlardı.

MİSK Başkanı Ö.F. Akıncı 23 Aralık günü Milliyet Gazetesi'nde yayımlanan açıklamasında "Türkiye bir iç savaş arifesindedir" diyor ve "Türkiye'de komünist partisine izin verceklerin oasına dünyaları yıkacaklarını" söylüyordu.

Buna karşılık CHP K. Maraş Milletvekili ve Senatörleri yoksul insanların gözleri önünde canavara katledilirken AP Milletvekilleri ile ortak bir açıklama yapmak, "Tahriklere kapılmamasını, güvenlik kuvvetlerine yardımcı olunmasını, sükunetin muhafaza edilerek evlerde istirahat edilmesini" istiyorlardı.

CHP Milletvekilleri, faşistlerin taktikini kolaylaştıran bir politika izleyen Başbakan Ecevit de halk düşmanlarına barış çağrısı yapıyor, "görüş ayrılıklarını ne olursa olsun herkes sözünü geçirebil-

diği kesimlere barış çağrısında bulunmalıdır" diyor.

Bu sözlerin muhatabı olan Türkiye ise bu çağrıya aynı gün "Ecevit ve yandaşları hesap vermeye hazır olsunlar" diye karşılık veriyordu.

Ve artık Ecevit bu olaylardan sonra dizgini kopmuş bir atın çaresiz binicisi olacaktı. Ve yine Ecevit bundan sonra "Halkçılık" adına Kahramanmaraş halkının göz yaşları, acıları ve kanları üzerinde hükümet olmaya devam edecekti.

HERŞEY SÖMÜRÜ VE SOYGUNUN DEVAMI İÇİN

Maraş katliamı karşısında egemen çıkar çevrelerinin ve bazı sözcülerinin tavırlarına çok yakın olmuştur.

AP Genel Başkanı Demirel bu konuda verdiği demeçte, "Buna sağcılar ve milliyetçiler cinayet işliyor dedirtemezsiniz. Devlet iseniz, hükü-

met iseniz alın tedbirinizi" diye meydan okuyordu. Türkiye, sıkıyönetimin ilan edilmesini, AP Ankara Milletvekili Özgür Aygün ise savaş hal ilan edilmesini istiyordu.

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Nurullah Gezgin şöyle diyordu: "Son Kahramanmaraş olayları çok üzücü ve ibret verici bir uygulamanın son göstergesi olmuştur. Terörün ve anarşinin bu boyutlara, bu vahşet görüntüsüne girmediği bir dönem, de oğlan-üstü tedbirler kaçınılmazdır."

Pol-Bir Genel Başkanı Cemil Coşkun da, "Devletin felaketi eşliğine geldiğini" ifade ederek "sıkıyönetimin bütün ülke çapında uygulanmasını" istiyordu.

İstanbul Ticaret Odası Başkanı Refik Sunal'ın sıkıyönetim kararını, "çok iyi, çok yerinde bir karar, ancak geçimsiz bir karar" olarak nitelendiriyor, "fakat memleket için varak olacaktı"

diyordu.

Saltanatların baskı sömürü üstüne kurmuş olan egemen güçler Maraş'lı yurtseverlerin kanları kurumadan" da ha sert tedbirler alınmalıdır daha sert" diye yurttarıydı.

Türkes sıkıyönetimle ilgili olarak yaptığı açıklamada (Hürriyet, 27.12.1978) sıkıyönetimin 13 ilde ilanı yeterli görmüyor, bu sayının artırılmasını isteyerek sıkıyönetime evet oyu veriyordu.

28 Aralık 1978 tarihli Tercüman gazetesinde şöyle bir haber yayımlandı:

"Ülkücü Gençlik Derneği İstanbul Şubesi Başkanı Recep Öztürk verdiği demeçte, Türkiye'nin komünistleştirilmesi, ülkenin çeşitli ad-

larla parçalanması, Rus emperyalizminin yayılma alanı içine alınması ordumuzun sıkıyönetim idaresi ile engellenmesi için Türkiye Cumhuriyeti ve Demokrasinin yılmaz bekçileri Türk gençliği adına ülkücü gençlik çok mutludur."

6 Ocak 1978 tarihli Tercüman ise şu haberi veriyordu: "Ülkücü Gençlik Derneği, sıkıyönetim bölgelerindeki şubelerinin faaliyetlerini muhtemel provokasyonlara karşı durdurdu."

"MARAŞ OLAYLARI FAŞİST BİR KATLİAMDIR" Eski İçişleri Bakanı Özyayın'dan AP'lisine ve MHP'lisine, işveren temsilcisinden UGD'lisine kadar "çeşitli" kesimlerin katliamı gizleme

çabalarına karşılık, yurtsever, demokrat ve devrimci güçler katledilen kardeşlerinin acılarını paylaşıyorlar ve olayların gerçek yönünü açıklıyorlardı.

Analizinde TOB-DER, TMMOB, HALKEVLERİ, DEV-GENÇ, TUM-DER, TÜMÖD ve TOMAS'ın da bulunduğu 20 demokratik kitle örgütü ortak açıklama yapıyorlardı. (28 Aralık 1978 Cumhuriyet)

"Ülkemizde faşist güçlerin aylardır sürdürdüğü katliamların en büyüğü bugünlerde Kahramanmaraş'ta yaşanıyor. Elazığ, Malatya, Iğdır ve Sivas'ta yapılan kanlı katliam K. Maraş'ta yüzden fazla emekçinin katledilmesiyle olağanüstü boyutlara ulaştı. K. Maraş'ta son üç gündür faşist ka-

tiler taş, sopa, satır, bomb ve uzun menzilli silahlarla kadın, kız, çocuk, genç, ihtiyar demeden ritlerin yöntemleriyle halkı katletmişlerdir.

"K. Maraş katliamının sorumlusu faşist güçlerdir. Hükümet çaresizlik içinde. Sağa da sola da karşıyum anlayışıyla "terör"den, "sağ-sol çatışması"ndan, "mezhep kavgası"ndan söz etmektedir. Halbuki K. Maraş olayları da göstermiştir ki ülkemizde "anarşi, terör, mezhep kavgası değil" faşist katliamlar vardır.

"Ülkemizdeki tüm devrimcileri, demokratları, ilerici ve yurtseverleri faşist katliamlara karşı kararlı olarak mücadele etmeye çağırıyoruz. Faşist saldırı ve katliamları önlemek için mücadele etmek kaçınılmaz bir yurtseverlik görevidir."

Bu çağrıya tüm ilerici, yurtsever güçler cevap verebilmiş midir?

Maraş katliamından bir yıl sonra bugün, tüm anti-faşist güçlerin Kahramanmaraş'ta yaşanan vahşete karşı ne yapabileceklerini düşünceleri gerekir. Bu, emekçi halkın onuru, özgürlüğü ve canı için, kaçınılmaz bir görev sayılmalıdır. Özgür ve aydınlık bir gelecek için yapılması gerekenler Maraş'ta ev ev, sokak sokak direnen ve katledilen yoksul insanlara karşı yerine getiremediğimiz görevlerde saklı değil midir?

YARIN: OLAYLARDAN SONRA

Bütün bir kent talan edilirken MHP ve üç hilal işareti bulunan yerlerde hiç bir saldırı belirtisi yok.

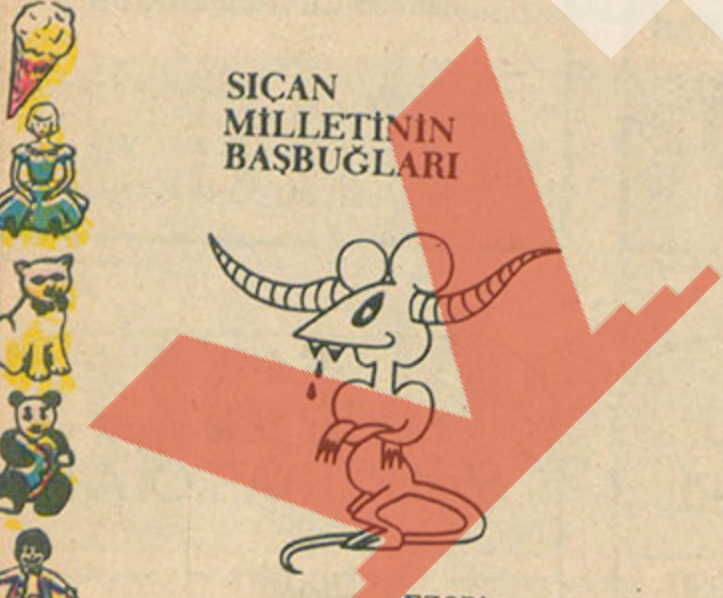
ÇOCUK GAZETESİ

SICAN MİLLETİNİN BAŞBUĞLARI

yenirse artık! demişler. Savaş başlamış. Gelin görün ki, sonuç yine değişmemiş. Sıçanlar yenilgiye uğramışlar, savaştan kaçmışlar. Bunun nedenini de başsızlıklarına, bir başbuğları olmayışına bağlamışlar. Toplanıp içlerinden bir ikisini başbuğ seçmişler. Geri kalanları er sayılmışlar. Başbuğ seçilenler 'madem ki biz sıçan milletinin başlarıyız. O halde bizim onlardan ayrı olmamız şart..' demişler, her biri birer boynuz yaptırıp başına takmış, sonra öne geçip 'yürüyün savaşa!' demiş; atılmışlar. Gelincik deyip geçmemeli. Zorlu hayvan. Üstelik savaşı da. Sıçanlar yine yenilmişler gelinciklere karşı, tabana kuvvet meydana kaçmışlar, deliklerinden içeri süzülüp kaybolmuşlar. Ama başbuğ sıçanlar, erler gibi delikten nasıl girsinler? Boynuzları engellemiş, ıkınıp sıkınırlarken de gelincikler yetişmişler, oracıkta boğup öldürmüşler.

Gösteriş düşkünlüğüne kapıldık mı, başımıza işte böyle korkulu şeyler gelir. Süs püs insana hiç birşey kazandırmaz, tersine çok şey kaybettirir.

Amma genellikle bu kavgalar hep sıçanların yenilgisiyle son bulmuş. Yine böyle bir kavganın sonunda, sıçanlar bir yana, gelincikler bir yana olmuşlar: Bu böyle gitmez, enikonu bir meydan savaşına gidelim. Kim kimi

EZOP'tan bir masal

Gelincik sıçanları hiç sevmez, nerde görseler kavgaya tutuşurlar, gırtlak gırtlak gelirlirmiş. Artık kim kimi yenirse...

BRECHT ALFABESİ

Resimleyen: Nural BIRDEN

Baltazar desen fırçası
Tam yirmiyedi çocuğu var
Fırçaları çocuklar yapar
Ve yaşamazlar preneler gibi.

Eski zamanlarda emekçi aileleri, ancak çok çocuk yaparak ve onları çalıştırarak geçinebilirlerdi. Bugün Türkiye de de milyonlarca emekçi çocuğu çarlık yapıp, ağır işlerde çalışmıyor mu?

TV'de BUGÜN

19.00	HABERLER
19.05	ATATÜRK'ÜN ANKARAYA GELİŞİ
19.30	YURTTAN SESLER
20.00	MEHMET AKİF ERSOY
20.25	BİZİM ÇOCUKLARIMIZ "Çocuk yılı"nda "Bizim Çocuklarımız" adlı program yine 5 dakika gibi kısa bir süreyle geçiştiriliyor. Dizinin bugün yayınlanacak bölümünde Çocuk hakları Evrensel Bildirgesi'nin 6 ilkesinde yer alan korunmaya muhtaç çocuklar konusu çelişkiler sergilenerek işleniyor.
20.30	HABERLER
21.15	SAZ ESERLERİ
21.20	KÖKLER "Kökler" dizisi 11. bölümü ile bu akşam sona eriyor. Sonuç olarak iç savaş biter, ancak siyahların sorunları bitmez...
22.50	DUŞÜNCEYE SELAM
23.15	HABERLER